

**ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»**

«ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 573
інформаційно-аналітичне дослідження стану
паливно-енергетичного комплексу України

**ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО
КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ЗА СІЧЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ 2019 РОКУ**

Огляд ЗМІ за 06-31 ЖОВТНЯ 2019

- ♦ **Загальні проблеми енергетики**
- ♦ **Енергоринок (конкуренція, монополія, експорт-імпорт, тарифи, опалювальний сезон)**
- ♦ **Євроінтеграція (пріоритети, розширення курсу, фінансування...)**
- ♦ **Приватизація чи бездумний розпродаж?**
- ♦ **Газ – стратегія і тактика (маніпуляції, анбандлінг та ін.)**
- ♦ **Екологія (Extinction Rebellion – «Восстание против вымирания»)**
- ♦ **Кадрові питання**
- ♦ **Різне. Цікаве**

ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ЗА СІЧЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ 2019 РОКУ

*ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»*

За січень-вересень 2019 року, за фактичними даними, обсяг виробництва електричної енергії електростанціями України, які входять до Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України, у цілому склав 114332,2 млн кВт·г, що на 1596,8 млн кВт·г, або на 1,4 менше, ніж за 9 місяців 2018 року. При цьому, тепловими електростанціями генеруючих компаній вироблено 34651,5 млн кВт·г, що на 66,3 млн кВт·г, або на 0,2% більше, ніж за 9 місяців 2018 р. Теплоелектроцентралями та когенераційними установками вироблено 7522,0 млн кВт·г, що на 126,6 млн кВт·г, або на 1,7% більше, ніж за відповідний період 2018 року. Атомними електростанціями вироблено 60562,3 млн кВт·г, що у порівнянні з відповідним періодом минулого року менше на 321,0 млн кВт·г, або на 0,5%. Гідроелектростанціями та гідроакумуючими електростанціями за 9 місяців 2019 року вироблено 6160,3 млн кВт·г, що на 3822,2 млн кВт·г, або на 38,3% менше, ніж за 9 місяців 2018 р.

Виробіток ТЕС та ТЕЦ за 9 місяців 2019 року від загального по ОЕС склав 36,9%, виробіток електроенергії АЕС склав 53,0%, а виробіток ГЕС та ГАЕС – 5,4%. За 9 місяців 2018 р. частка виробітку ТЕС та ТЕЦ, АЕС, ГЕС та ГАЕС складала відповідно 36,2%, 52,5% і 8,6%.

Виробництво електроенергії блок-станціями та іншими джерелами за 9 місяців 2019 року склало 1315,3 млн кВт·г, що на 209,0 млн кВт·г, або на 18,9% більше, ніж за відповідний період минулого року.

Виробництво електроенергії альтернативними джерелами (ВЕС, СЕС, біомаса) за 9 місяців 2019 року склало 4120,8 кВт·г, що на 2144,5 млн кВт·г, або на 108,5% більше, ніж за відповідний період 2018 року.

За 9 місяців 2019 року тепловими та атомними електростанціями і районними котельнями Міненерговугілля відпущено 14385,8 тис. Гкал тепла, що на 365,2 тис. Гкал або на 2,5% менше минулорічного показника за 9 місяців.

Динаміка і структура виробництва електроенергії по Україні

	9 місяців 2018 р.		9 місяців 2019 р.		+/- до 2018 р.	
	млн кВт·г	у % до заг. виробн.	млн кВт·г	у % до заг. виробн.	млн кВт·г	%
Виробіток електроенергії – всього	115929,0	100,0	114332,2	100,0	-1596,8	-1,4
у тому числі:						
ТЕС та ТЕЦ, з них:	41980,6	36,2	42173,5	36,9	192,9	0,5
ТЕС ГК - всього	34585,2	29,8	34651,5	30,3	66,3	0,2
ТЕЦ та когенераційні установки	7395,4	6,4	7522,0	6,6	126,6	1,7
ГЕС та ГАЕС, з них:	9982,5	8,6	6160,3	5,4	-3822,2	-38,3
ГЕС	8825,0	7,6	5182,3	4,5	-3642,7	-41,3
ГАЕС	1157,5	1,0	978,0	0,9	-179,5	-15,5
АЕС. всього	60883,3	52,5	60562,3	53,0	-321,0	-0,5
Альтернативні джерела (ВЕС, СЕС, біомаса)	1976,3	1,7	4120,8	3,6	2144,5	108,5
Блок-станціями та інш. джерелами	1106,3	1,0	1315,3	1,2	209,0	18,9

На початок 2019 року запаси палива на електростанціях склали: вугілля – 1474,7 тис. тонн, мазуту – 40,9 тис. тонн (на початок 2018 року відповідно 2061,5 тис. тонн та 133,9 тис. тонн).

Загальний обсяг вуглепостачання на теплоелектростанції протягом січня-вересня 2019 року склав **18670,4 тис. тонн**, що на 31,9 тис. тонн менше, ніж за 9 місяців 2018 року. Від підприємств вугільної галузі України – **14828,2 тис. тонн**, що на 133,2 тис. тонн менше, ніж за 9 місяців 2018 року. Витрати вугілля склали **18805,7 тис. тонн**. Запас вугілля станом на 01.10.2019 р. – **1339,4 тис. тонн**.

Запаси вугілля на 01.10.2019 р. на складах підвідомчих Міненерговугілля підприємств становили **1339,4 тис. тонн**, що на 1590,6 тис. тонн менше, ніж у 2018 р. (1930,0 тис. тонн) при номінальній місткості вугільних складів **5080 тис. тонн**.

Топкового мазуту за 9 місяців 2019 р. спожито **29,5 тис. тонн**, що на 98,1 тис. т менше, ніж за відповідний період 2018 р. **Запас мазуту** на 01.10.2019 р. на підвідомчих Міненерговугілля підприємствах склав **31,5 тис. тонн**.

Використання природного газу на теплових електростанціях України за 9 місяців 2019 р. становило **262809,5 млн куб. м**, що на 4124,6 млн куб. м більше, ніж за цей період 2018 р. При цьому ТЕС енергогенеруючих компаній спожили **138,6 млн куб. м**, що на 17,1 куб. м більше, ніж за 9 місяців 2018 р.

Станом на 01.10.2019 в українських підземних сховищах газу знаходилось **20,4 млрд куб. м** природного газу, що на 4,2 млрд куб. м або на 25,9 % більше запасу газу порівняно з 05.09.2018. Відбір газу за 2019 рік склав **5,18 млрд куб. м**.

За 9 місяців 2019 року спостерігається зменшення електроспоживання (брутто), яке склало **110785,7 млн кВт·г**, що на 649,4 млн кВт·г, або на 0,6% менше, ніж за 9 місяців 2018 року. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням склало **89359,0 млн кВт·г**, що на 300,8 млн кВт·г менше аналогічного показника 2018 року.

Динаміка і структура споживання електроенергії за 9 місяців 2019 р.

(без урахування АР Крим т а м. Севаст ополя)

Групи споживачів	Ел.споживання 2019 р. млн кВт·г	+ / - до 2018 р. млн кВт·г	+ / - до 2018 р. %	Питома вага, % 2018 р.	Питома вага, % 2019 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	110785,7	-649,4	-0,6		
Споживання ел.ен. (нетто)	89359,0	-300,8	-0,3	100,0	100,0
у тому числі:					
1.Промисловість	38483,2	-172,1	-0,4	43,1	43,1
у тому числі:					
Паливна	2532,3	-91,5	-3,5	2,9	2,8
Металургійна	21980,1	-137,0	-0,6	24,7	24,6
Хімічна та нафтохімічна	2704,0	308,6	12,9	2,7	3,0
Машинобудівна	2739,3	-232,7	-7,8	3,3	3,1
Будів.матеріалів	1668,9	-12,1	-0,7	1,9	1,9
Харчова та переробна	3303,1	43,2	1,3	3,6	3,7
Інша	3555,4	-50,6	-1,4	4,0	4,0
2.Сільгоспспоживачі	2794,9	-70,0	-2,4	3,2	3,1
3.Транспорт	4873,3	-217,4	-4,3	5,7	5,5
4.Будівництво	707,8	16,6	2,4	0,8	0,8
5.Ком.-побутові споживачі	11186,6	-170,9	-1,5	12,7	12,5
6.Інші непромисл. споживачі	5462,2	486,9	9,8	5,5	6,1
7.Населення	25850,9	-173,9	-0,7	29,0	28,9

Зменшення електроспоживання (нетто) відбулося, переважно, за рахунок зменшення обсягу споживання електричної енергії паливною промисловістю (на 3,4%), транспортом (на 3,8%) та комунально-побутовими споживачами (на 9,8%) та населенням (на 0,7%).

Видобуток вугілля. За 8 місяців 2019 року вугледобувними підприємствами України видобуто **20,29 млн тонн** вугілля, що на 1774,1 тис. тонн (або на 8,0%) менше порівняно із січнем-серпнем 2018 р. В цілому видобуток енергетичного вугілля склав **16,3 млн тонн**, він зменшився на 1637,2 тис. тонн (або на 9,1%), коксівного – склав **3,93 млн тонн**, що менше на 136,9 тис. тонн (або на 3,4%).

Упродовж січня-серпня 2019 року вугледобувними підприємствами, що підпорядковані Міненерговугілля України, видобуто **2,3 млн тонн**, що на 435,2 тис. тонн (або на 15,4%) менше, ніж за цей період 2018 року. Видобуток енергетичного вугілля зменшився на 683,6 тис. тонн (або на 27,3%) порівняно з відповідним періодом 2018 року і коксівного збільшився на 248,4 тис. тонн (або на 79,5%), а видобуток відповідно склав **1,82 та 0,56 млн тонн**.

Видобуток нафти та газу. З початку 2019 року в Україні видобуто **1,417 млн тонн** нафти з газовим конденсатом і **13,9 млрд куб. м.** газу. У минулому році, відповідно, ці показники становили – 1,431 млн тонн нафти з газовим конденсатом та 13,8 млрд куб. м газу. Підприємства НАК "Нафтогаз України" видобули за січень-серпень 2019 року **1,323 млн тонн** нафти з конденсатом (у 2018 році – 1,251 млн тонн) і **10,9 млрд куб. м** газу (у 2018 р. – 10,8 млрд куб. м).

Інші підприємства за 8 місяців 2019 року видобули **0,094 млн тонн** нафти з газовим конденсатом (у 2018 році 0,180 млн тонн) і **3,0 млрд куб. м** газу (у 2018 році – 3,0 млрд куб. м).

Поставка та переробка нафти. У січні-вересні 2019 р. на Дрогобицький нафтопереробний завод (НПЗ) та Шебелинський газопереробний завод (ГПЗ) поставлено **661,0 тис. тонн нафтової сировини** українських родовищ (нафта з газовим конденсатом). Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ у січні-вересні 2019 р. склав **361,1 тис. тонн**, що на 3,5% більше обсягу переробки за 9 місяців 2018 р.

У січні-вересні 2019 р. не здійснювали роботу з переробки нафтової сировини - Лисичанський, Одеський, Дрогобицький та Надвірнянський нафтопереробні підприємства. Загальні потужності з первинної переробки газового конденсату з нафтою на Шебелинському ГПЗ у січні-вересні 2019 р. було завантажено на 48,2% (у 2018 році на 46,5%).

Транспортування нафти. У січні-вересні 2019 р. обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів зменшився порівняно з 2018 р. на 298,0 тис. тонн (або на 2,6%) і склав **11125,0 тис. тонн**. При цьому транзитом до країн Західної Європи (Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, Молдови) протранспортовано **9367,0 тис. тонн**, що на 5,2% (або на 509,0 тис. т) менше порівняно із аналогічним показником 2018 р., а для потреб України – **1758,0 тис. тонн**, що на 13,6% (або на 211,0 тис. т) більше у порівнянні з відповідним періодом 2018 р.

За січень-вересень 2019 року транзитні обсяги перекачки у загальному обсязі складають **84,0%**, а на нафтопереробні підприємства України – **16,0%**.

**АНАЛІЗ СПЛАТИ ЗА СПОЖИТУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ
ЗА СІЧЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ 2019 РОКУ
(фактичні дані)**

ФОРМА РОЗПОДІЛ (про надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії)	Обсяги розподілу електричної енергії	Нараховано за послуги розподілу електроенергії	Надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії	
	тис. кВт·год	тис. грн	тис. грн	%
Разом	82 631 946,1	39 278 091,0	42 325 296,8	107,8
АТ «Вінницяобленерго»	2 093 625,6	1 496 717,7	1 422 546,4	95,0
ПрАТ «Волиньобленерго»	1 153 910,3	844 125,2	838 588,2	99,3
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	12 885 176,6	3 301 976,1	4 272 956,2	129,4
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	2 173 482,9	1 679 755,9	1 989 067,6	118,4
АТ «Житомиробленерго»	1 717 512,0	1 333 876,2	1 413 104,3	105,9
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	1 311 964,2	1 235 196,5	1 221 663,4	98,9
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	5 855 222,3	1 839 982,9	1 806 683,5	98,2
АТ «Прикарпаттяобленерго»	1 728 178,5	1 225 922,4	1 276 660,9	104,1
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	6 836 949,3	1 745 494,2	2 585 377,8	148,1
ПрАТ «Київобленерго»	4 372 835,4	2 543 958,1	2 765 773,8	108,7
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	1 379 251,0	1 110 312,0	1 185 931,0	106,8
ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»	877 378,1	921 935,2	929 659,1	100,8
ПрАТ «Львівобленерго»	3 038 440,3	2 040 561,9	2 201 533,5	107,9
АТ «Миколаївобленерго»	1 899 867,6	1 108 787,0	1 156 111,2	104,3
АТ «Одесаобленерго»	4 234 033,5	2 834 027,1	2 813 827,3	99,3
ПАТ «Полтаваобленерго»	3 703 785,0	1 489 478,7	1 845 762,8	123,9
ПрАТ «Рівнеобленерго»	1 570 816,0	924 397,4	942 367,2	101,9
ПАТ «Сумиобленерго»	1 439 598,6	1 087 164,3	1 114 414,5	102,5
ВАТ «Тернопільобленерго»	936 088,6	859 328,3	899 161,4	104,6
АТ «Харківобленерго»	4 424 930,5	2 479 890,9	2 452 972,5	98,9
АТ «Херсонобленерго»	1 778 399,4	1 186 270,1	1 229 016,3	103,6
АТ «Хмельницькобленерго»	1 590 902,8	1 228 225,8	1 225 423,7	99,8
ПАТ «Черкасиобленерго»	2 140 621,1	1 121 271,1	1 105 625,8	98,6
АТ «Чернівціобленерго»	964 904,3	735 113,0	757 984,8	103,1
ПАТ «Чернігівобленерго»	1 248 063,3	1 036 121,7	1 019 229,7	98,4
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»	337 744,4	65 196,9	57 147,9	87,7
ДП «Регіональні електричні мережі»	976 822,4	251 889,8	159 690,1	63,4
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	4 738 596,7	205 330,8	237 427,2	115,6
ПрАТ «ПЕЕМ «Центральна енергетична компанія»	521 899,6	271 772,6	330 984,8	121,8
ДПЕМ ПрАТ «Атомсервіс»	540 664,9	32 900,3	33 261,6	101,1
ПП «Гарант Енерго М»*	4 136 614,1	1 025 385,2	1 021 316,2	99,6
АТ «Укрзалізниця»	23 666,8	15 725,9	14 026,1	89,2
КП «Міські електричні мережі»	82 631 946,1	39 278 091,0	42 325 296,8	107,8

* Відповідно до Постанови НКРЕКП від 17.09.2019 №1978 ПП «Гарант Енерго М» анульовано ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії

Електропостачальники (Універсальна послуга)	Відпущено енергії за звітний період	Оплачено за спожиту енергію за звітний період	
	тис. грн	тис. грн	% від вартості відпущеної енергії
Разом	59 974 692	57 064 715	95,1
ТОВ «Енера Вінниця»	1 947 487	1 863 454	95,7
ТОВ «Волиньелектрозбут»	1 327 301	1 232 733	92,9
ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги»	5 308 591	5 305 574	99,9
ТОВ «Донецькі енергетичні послуги»	2 456 375	2 282 594	92,9

ТОВ «Житомирська обласна енергопостачальна компанія»	1 663 642	1 559 368	93,7
ТОВ «Закарпаттяенергозбут»	1 947 285	1 910 151	98,1
ТОВ «Запоріжжяелектропостачання»	2 937 075	2 768 391	94,3
ТОВ «Прикарпатенерготрейд»	1 636 028	1 522 446	93,1
ТОВ «Київські енергетичні послуги»	5 525 141	5 499 500	99,5
ТОВ «Київська обласна енергопостачальна компанія»	4 543 932	4 100 386	90,2
ТОВ «Кіровоградська обласна енергопостачальна компанія»	1 360 759	1 275 638	93,7
ТОВ «Енера Схід»	874 058	876 783	100,3
ТОВ «Львівенергозбут»	3 350 672	3 128 852	93,4
ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»	1 653 181	1 549 979	93,8
ТОВ «Одеська обласна енергопостачальна компанія»	4 928 466	4 591 098	93,2
ТОВ «Полтаваенергозбут»	2 022 742	2 122 988	105,0
ТОВ «Рівненська обласна енергопостачальна компанія»	1 468 852	1 346 241	91,7
ТОВ «Енера Суми»	1 362 685	1 279 187	93,9
ТОВ «Тернопільелектропостач»	1 230 068	1 134 998	92,3
ПрАТ «Харківенергозбут»	3 883 340	3 671 884	94,6
ТОВ «Херсонська обласна енергопостачальна компанія»	2 633 013	2 478 448	94,1
ТОВ «Хмельницькенергозбут»	1 680 564	1 555 130	92,5
ТОВ «Черкасиенергозбут»	1 614 694	1 534 222	95,0
ТОВ «Чернівецька обласна енергопостачальна компанія»	1 276 305	1 250 441	98,0
ТОВ «Енера Чернігів»	1 342 437	1 224 230	91,2

Постачальник «останньої надії»	Відпущено енергії за звітний період	Оплачено за спожиту енергію за звітний період	
		Всього	
	тис. грн	тис. грн	% від вартості відпущеної енергії
ДПЗД «Укрінтеренерго»	2 921 034	1 568 204	53,7

Електропостачальники (Вільні ціни)	Відпущено енергії за звітний період	Оплачено за спожиту енергію за звітний період	
		Всього	
	тис. грн	тис. грн	% від вартості відпущеної енергії
Разом	30 521 814	32 061 311	105,0
ТОВ «Енера Вінниця»	965 526	921 072	95,4
ТОВ «Волиньелектрозбут»	348 693	341 880	98,0
ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги»	4 823 309	5 397 629	111,9
ТОВ «Донецькі енергетичні послуги»	2 103 765	2 095 675	99,6
ТОВ «Житомирська обласна енергопостачальна компанія»	772 443	762 564	98,7
ТОВ «Закарпаттяенергозбут»	364 241	392 490	107,8
ТОВ «Запоріжжяелектропостачання»	739 697	766 402	103,6
ТОВ «Прикарпатенерготрейд»	872 471	845 534	96,9
ТОВ «Київські енергетичні послуги»	6 427 690	7 212 869	112,2
ТОВ «Київська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана		
ТОВ «Кіровоградська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана		
ТОВ «Енера Схід»	722 374	762 307	105,5

ТОВ «Львівенергозбут»	2 387 439	2 329 028	97,6
ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»	889 740	867 624	97,5
ТОВ «Одеська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана		
ТОВ «Полтаваенергозбут»	1 855 762	2 061 955	111,1
ТОВ «Рівненська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана		
ТОВ «Енера Суми»	1 250 895	1 213 222	97,0
ТОВ «Тернопільелектропостач»	540 564	535 277	99,0
ПрАТ «Харківенергозбут»	2 115 257	2 222 709	105,1
ТОВ «Херсонська обласна енергопостачальна компанія»	726 359	704 506	97,0
ТОВ «Хмельницькенергозбут»	670 325	648 568	96,8
ТОВ «Черкасиенергозбут»	809 353	812 626	100,4
ТОВ «Чернівецька обласна енергопостачальна компанія»	428 449	458 370	107,0
ТОВ «Енера Чернігів»	637 436	620 918	97,4
ДПЗД «Укрінтеренерго»	70 026	88 087	125,8

Оператори систем розподілу Про оплату заборгованості споживачів за спожити до 01.01.2019 електроенергію	Борг за спожиту енергію станом на 01.01.2019	Оплата за спожиту до 01.01.2019 електроенергію	Борг за спожиту електроенергію станом на 01.09.2019
	тис. грн	Всього тис. грн	тис. грн
Всього по Україні:	33 107 433,3	5 138 769,8	27 747 060,0
ПАТ «Вінницяобленерго»	255 102,0	182 266,0	75 461,0
ПрАТ «Волиньобленерго»	140 419,0	125 054,0	14 182,0
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	655 829,1	-83 317,9	729 779,9
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	946 400,0	230 110,0	742 241,0
АТ «Житомиробленерго»	161 395,0	126 535,0	30 579,0
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	148 912,0	119 409,0	24 889,0
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	2 080 834,0	405 950,0	1 680 449,0
АТ «Прикарпаттяобленерго»	225 418,0	210 919,0	14 499,0
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	271 461,0	-49 715,8	288 759,7
ПрАТ «Київобленерго»	540 854,0	427 317,4	113 536,6
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	152 902,0	127 241,0	25 661,0
ПАТ ДТЕК «Крименерго»	506 048,2	0,0	506 048,2
ВАТ «Луганськобленерго»	851 586,6	0,0	851 586,6
ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»	2 051 086,0	55 284,0	1 994 821,0
ПрАТ «Львівобленерго»	356 448,0	333 156,0	19 888,0
АТ «Миколаївобленерго»	212 302,0	132 487,0	89 048,0
АТ «Одесаобленерго»	612 429,0	471 813,0	140 616,0
ПАТ «Полтаваобленерго»	280 223,0	135 846,0	144 377,0
ПрАТ «Рівнеобленерго»	130 327,0	115 930,9	14 051,1
ПАТ ЕК «Севастопольенерго»	65 224,0	0,0	65 224,0
ПАТ «Сумиобленерго»	436 655,0	145 837,0	290 753,0
ВАТ «Тернопільобленерго»	118 844,0	100 934,0	20 104,0
АТ «Харківобленерго»	2 583 486,0	635 171,0	1 595 815,0
АТ «Херсонобленерго»	299 818,0	196 566,0	99 845,0
АТ «Хмельницькобленерго»	148 155,0	127 566,0	20 589,0
ПАТ «Черкасиобленерго»	2 035 222,0	331 431,0	1 704 741,0
АТ «Чернівціобленерго»	275 787,0	230 205,0	156 305,0
ПАТ «Чернігівобленерго»	171 955,0	137 971,0	26 167,0
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»	2 313 967,0	49 783,0	2 305 686,0
ДП «Регіональні електричні мережі»	13 698 650,7	11 216,8	13 687 468,6
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	379 693,7	105 804,4	273 889,3

Довідка про перерахування коштів за електричну енергію виробникам та іншим учасникам ОРЕ за січень-червень 2019 р. Всього сплачено по виробникам та НЕК склало **100,63 млрд грн** при товарній продукції **104,23 млрд грн**, або **96,5%**.

За 6 місяців 2019 року, за фактичними даними, сплачено НАЕК “Енергоатом” – 102,3% (28477,0 млн грн), “Центренерго” – 91,5% (7894,1 млн грн), “Дніпроенерго” – 94,6% (8315,4 млн грн), “Донбасенерго” – 96,1% (3019,8 млн грн), “Західенерго” – 92,0% (14007,4 млн грн), “Східенерго” – 93,3% (7756,4 млн грн), Харківська ТЕЦ-5 – 119,8% (1236,9 млн грн), Київтеплоенерго КП – 98,6% (2998,7 млн грн), ПрАТ “Укргідроенерго” – 101,6% (3550,0 млн грн), Закарпаттяобленерго ГЕС – 964,4 тис. грн, Нижньодністровська ГЕС – 53,5 тис. грн, **інші електростанції** – 94,4% (19808,0 млн грн), у тому числі: **теплоелектроцентрали** – 102,3% (7447,3 млн грн), **виробники альтернативної е/е** – 90,2% (12269,2 млн грн), Укргазвидобування – 96,0% (52736,6 тис. грн), **НЕК «Укренерго»** - 95,1% (3574,0 млн грн) від товарного відпуску енергії.

Всього виробникам е/е та НЕК плата склала 100,63 млрд грн при товарній продукції 104,2 млрд грн або 96,5%.

Газопостачання, споживання та транзит природного газу. Ресурси природного газу в Україні за січень-вересень 2019 року склало **99,3 млрд куб. м** (за відповідний період 2018 року – 97,0 млрд куб.м).

За зовнішньоекономічними контрактами до України надійшло **77,9 млрд куб. м** природного газу (за відповідний період 2018 року – 73,5 млрд куб.м).

Споживачі України за цей період 2019 року використали **20,6 млрд куб.м** природного газу (за відповідний період 2018 р. – 22,1 млрд куб.м), у тому числі:

- безпосередньо споживачі – 17,9 млрд куб., з них:
  - споживачі по фондах держадміністрацій – 9,9 млрд куб. м;
  - промислові споживачі – 8,0 млрд куб. м;
- виробничо-технологічні витрати та втрати природного газу склало 2,6 млрд куб. м (у 2018 році за відповідний період – 2,8 млрд куб. м).

Відбір природного газу з ПСГ за цей період склав **5,186 млрд куб.м** (за відповідний період 2018 року – 7,285 млрд куб.м).

За січень-серпень 2019 року, за оперативними даними, протранспортовано через територію України (транзит) природного газу всього **66,318 млрд куб.м** (за відповідний період 2018 року – 65,446 млрд куб. м).

Розвиток галузей ПЕК та технічний стан підприємств

Підприємствами галузей ПЕК, що належить до сфери управління Міністерства енергетики України, за рахунок усіх джерел фінансування в галузі ПЕК освоєно **13563,3 млн грн** капітальних вкладень за січень-вересень 2019 року, що в порівнянні з відповідним періодом минулого року складає 99,7%.

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва магістральних електромереж для видачі потужності блоків атомних електростанцій.

За січень-вересень 2019 року в електроенергетичній галузі введено в дію основних фондів – **5213,1 млн грн**:

- 242,84 км ліній електропередачі всіх напруг;
- 39,59 мВА трансформаторної потужності;
- 9,58 км волоконно-оптичних мереж зв'язку.

У вугільній галузі за січень-вересень освоєно **45,3** млн грн капітальних вкладень, у тому числі за джерелами:

- за рахунок коштів державного бюджету - 45,0 млн грн:
у тому числі за структурою :
  - будівельно-монтажні роботи – 43,2 млн грн;
  - інші витрати – 1,8 тис. грн;
- за рахунок власних коштів підприємств – 0,3 млн гривень.

Відповідно до затвердженого помісячного плану бюджетних асигнувань Міненерговугілля спрямувало замовнику будівництва ДП «Дирекція по будівництву об'єктів» кошти у сумі 45,0 млн грн, що дозволило здійснити розрахунки за виконані роботи та сплатити заробітну плату працівникам задіяним на будівництві шахти № 10 «Нововолинська».

Плановими обсягами асигнувань з Державного бюджету на січень-вересень 2019 року передбачено видатки за бюджетною програмою «Ліквідація вугледобувних та торфодобувних підприємств» у сумі **240,4** млн гривень.

Фактично з початку року підприємствам, що знаходяться на стадії підготовки до ліквідації та ліквідації, а також з утримання водовідливних комплексів спрямовано **121,2** млн гривень, у тому числі:

- шахти, які готуються до ліквідації – 59,9 млн грн;
- ДП "Укршахтгідрозахист" – 11,3 млн грн;
- ДП "ОК "Укрвуглереструктуризація" – 50,0 млн грн.

Підсумки роботи підприємств ядерної енергетики та атомної промисловості за вересень та з початку 2019 року у порівнянні з аналогічним періодом 2018 року

Атомні електростанції. У вересні 2019 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено **6030,4** млн кВт•г, що на 751,9 млн кВт•г менше порівняно з відповідним періодом 2018 року. Коефіцієнт використання встановленої потужності у вересні 2019 р. становив **60,4** %, що на 7,5% менше показника минулого року.

Частка АЕС у виробництві електроенергії в Україні у січні-вересні 2019 р. становила 53,0%. До Енергоринку за 9 місяців 2019 р. відпущено 60562,3 млн кВт•г електроенергії, що на 321,0 млн кВт•г менше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

У вересні 2019 року відбулося 1 порушення у роботі АЕС – на РАЕС № 3. З початку 2019 року зафіксовано 10 порушень у роботі енергоблоків АЕС (на РАЕС-3 (5), на ЗАЕС №1, №6, №3, №5, ХАЕС №1). **Зазначені порушення не обліковуються за шкалою ІНЕС рівня 1.**

Паливна програма. У 2019 році заплановано здійснити: 15 поставок свіжого ядерного палива на енергоблоки українських АЕС, у тому числі 9 поставок – від АТ «ТВЕЛ» і 6 поставок – від компанії «Вестінгауз»; забезпечити 5 рейсів з вивезення відпрацьованого ядерного палива.

У вересні 2019 р. відбулася 1 поставка свіжого ядерного палива від АТ «ТВЕЛ» і 1 вивезення відпрацьованого ядерного палива.

З початку 2019 р. відбулось 9 поставок свіжого ядерного палива – 4 від «Вестінгауз» і 5 від АТ «ТВЕЛ» та 3 вивезення відпрацьованого ядерного палива.

Ремонтна кампанія.

Графіком ремонтів енергоблоків АЕС України у 2019 році заплановано виконати:

- закінчити 3 середні ремонти – ЗАЕС №3, 6; ХАЕС №1 та 1 кап. – РАЕС №1;

- виконати 6 середніх ремонтів – РАЕС №3, 4; ЗАЕС №4, 5; ЮУАЕС – №1, 3 та 4 капітальні ремонти – РАЕС №2; ЗАЕС №1, 2; ЮУАЕС №2;
- розпочати 3 середні ремонти – ЗАЕС №6; ХАЕС №2, 6; РАЕС №1; та 1 капітальний ремонт – ЗАЕС №3.

З початку 2019 року, станом на 08.10.2019 виконано:

- 8 планово-попереджувальних ремонтів – СПР: на ЗАЕС № 3, 6, 4, 5, на ЮУАЕС № 2, на РАЕС № 3; КПр: на РАЕС №1, №2, на ЗАЕС №2;
- 5 позапланові поточні ремонти – РАЕС №3 (3) та ЗАЕС №1, 3.

Станом на 08.10.2019 виконуються:

- 4 середні ремонти – ХАЕС №1 (з 25.11.18 до 08.08.19), ЮУАЕС №1 (з 29.08.19 до 19.10.19), РАЕС №4 (з 09.08.19 до 31.10.19);
- 2 капітальні ремонти – ЗАЕС №1 (з 29.9.19 до 23.12.19), ЮУАЕС №3 (з 16.5.19 до 17.11.19).

Підприємства атомно-промислового комплексу, які перебувають у складі ДК «Ядерне паливо»

ДП «СхідГЗК». У вересні 2019 р. вироблено **72,9 тонн уранового оксидного концентрату на суму 154,2 млн грн.** У порівнянні з відповідним періодом 2018 р. продукції вироблено на 14,5 тонн більше. З початку 2019р. вироблено 684,8 тонн УОК на суму 1627,3 млн грн, що на 119,8 тонн менше порівняно з показниками 2018 р. Заборгованість із заробітної плати станом на 08.10.2019 на підприємстві відсутня.

ДП «Смоли». У вересні 2019 р. ДП «Смоли» вироблено 41,3 тонн основної продукції (іонообмінні смоли) на суму 10,4 млн грн. З початку 2019 року вироблено 41,6 тонн іонообмінних смол на суму 10,6 млн грн, що на 26,2 тонн менше показника 2018 року. Станом на 08.10.2019 заборгованість із виплати заробітної плати становить 4,1 млн грн.

Ремонтна кампанія ТЕС, ТЕЦ і ГЕС, ГАЕС у 2019 році

Для забезпечення успішного проходження осінньо-зимового максимуму 2019-2020 рр. наказом Міністерства енергетики та теплоенергетики від 03.12.2018 № 611 «Про підготовку обладнання електростанцій і теплових мереж до надійної та ефективної роботи у 2019 році та в осінньо-зимовий період 2019/2020 року» передбачено:

На теплових електростанціях енергогенеруючих компаній відремонтувати всіма видами ремонтів 56 (13545 МВт) енергоблоків, а саме:

- поточним ремонтом 43 (10245 МВт) енергоблок;
- середнім ремонтом 6 (1515 МВт) енергоблоків;
- капітальним ремонтом 7 (1785 МВт) енергоблоків.

На теплових електроцентралях виконати всіма видами ремонти 9 (1670 МВт) енергоблоків, 16 (3637 т/год) парових котлів та 8 (376,8 МВт) турбоагрегатів.

У теплових мережах виконати капітальний ремонт 7,52 км трубопроводів.

На гідроелектростанціях виконати капітальний ремонт і реконструкцію 30 (1352,18 МВт) гідроагрегатів.

Станом на 08.10.2019 відповідно до затвердженого графіку:

На теплових електростанціях енергогенеруючих компаній відремонтовано

40 (9439 МВт) енергоблоків, а саме:

- поточним ремонтом – 31 (7364 МВт) енергоблоки;
- середнім ремонтом – 4 (890 МВт) енергоблоки;
- капітальним ремонтом – 5 (1185 МВт) енергоблоків;

У ремонті перебувають 6 (1606 МВт) енергоблоків, а саме:

- в поточному ремонті – 2 (381 МВт) енергоблоків;
- в середньому ремонті – 2 (625 МВт) енергоблоки;
- в капітальному ремонті – 2 (600 МВт) енергоблоки.

3 них в технічному переоснащенні (капітальний ремонт) в термін по 31.12.2019 енергоблок ст. № 1 Трипільської ТЕС та в технічному переоснащенні (середній ремонт) в термін по 31.10.2019 енергоблок ст. № 1 Криворізької ТЕС.

На **теплових електроцентралях** відремонтовано 7 (1320 МВт) енергоблоків, 13 (2710 т/год) парових котлів та 6 (276 МВт) турбоагрегатів.

На **гідроелектростанціях** виконано реконструкцію та капітальний ремонт 14 (587,3 МВт) гідроагрегатів. В реконструкції і капітальному ремонті знаходяться 14 (745 МВт) гідроагрегатів.

На **атомних електростанціях** виконано:

- 9 планово-попереджувальних ремонти – СПР: на ЗАЕС №3, 6, 4, 5, на ЮУАЕС № 1, № 2; КІР: на РАЕС №1, №2; ЗАЕС № 2
- 5 позапланові поточні ремонти – РАЕС №3 (3) та ЗАЕС №1, 3.

Станом на 08.10.2019 виконуються:

- 4 середні ремонти – ХАЕС №1 (з 25.11.18 до 08.08.19), ЮУАЕС №1 (з 29.08.19 до 19.10.19), РАЕС №4 (з 09.08.19 до 31.10.19);
- 2 капітальні ремонти – ЗАЕС №1 (з 29.9.19 до 23.12.19), ЮУАЕС №3 (з 16.5.19 до 17.11.19).

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям, які звітують Міненерговугілля

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям генкомпаній України за 2 місяця 2019 р. складають **401,7 г/кВт·г**, що на **2,2 г/кВт·г** більше ніж за відповідний період 2018 р. (403,2 г/кВт·г).

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по ТЕС України (ТЕС ГК та ТЕЦ) складають за два місяця 2019 р. **373,4 г/кВт·г**, що менше в порівнянні з відповідним період минулого року на **6,8 г/кВт·г**.

Середньомісячна заробітна плата. На січень-вересень 2019 року розмір заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України, у розрізі галузей становить (01.10.2019):

- електроенергетика – 14023 грн (*збільшення до відповідного показника 2018 р. становить 3023 грн*);
- атомно-промисловий комплекс – 23091 грн (*більше на 6401 грн*);
- нафтогазовий комплекс – 10734 грн (*більше на 1123 грн до показників держпідприємств нафтогазового комплексу, що належать до сфери управління Міненерговугілля*);
- вугільна галузь – 11335 грн (*більше на 1626 грн для державних вугледобувних до обліку взято трудові показники вугледобувних підприємств, що розташовані на території, яка контролюється владою України*).

Заборгованість з виплати заробітної плати станом на 01.10.2019 року на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України і що розташовані на території, яка контролюється українською владою, становила **390,4 млн грн** і збільшилась за рік на **83,5 млн грн (або на 128,2%)**:

- електроенергетична галузь – зменшилась на 9727,3 тис. грн;
- атомно-промисловий комплекс – збільшилась на 4295,9 тис. грн;
- вугільна галузь – збільшилась на 87563,8 тис. грн;
- нафтогазовий комплекс – збільшилась на 1438,5 тис. грн.

Інформація з підприємств, що розташовані на території, яка не контролюється українською владою, відсутня.

Технологічні втрати електроенергії в електричних мережах

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії по Міненерговугілля за січень-вересень 2019 року склала **13,3 млрд кВт·г** або **12,7%** від загального відпуску електроенергії в мережу, у порівнянні з минулим роком зменшилась на **0,3 млрд кВт·г** або на 2,2 в.п. у порівнянні з минулим роком (13,6 млрд кВт·г або 13,0% у минулому році).

За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат електроенергії в електричних мережах 0,38-800 кВ Міненерговугілля за **січень-вересень 2019 р.** заощаджено **131,5 млн кВт·г** електроенергії (134,8 млн кВт·г за відповідний період минулого року).

Експорт електроенергії, вугілля, нафтопродуктів

За 9 місяців 2019 року **експорт електроенергії становить 4508,6 млн кВт·г**, що на 8,5 млн кВт·г менше ніж за 9 місяців 2018 року, у тому числі в країни СНД (в Молдову) 501,3 млн кВт·г, в країни Східної Європи – 4007,2 млн кВт·г, експорт «Бурштинського острова» - 1027 млн кВт·г.

За січень-вересень 2019 року територією України протранспортовано (транзитом) **66,31 млрд куб.м природного газу** (за цей період 2018 року – 65,44 млрд куб.м).

Станом на 01.10.2019 року в українських підземних сховищах знаходилось **20,4 млрд куб. м природного газу**, що на 4,2 млрд куб. м або на 25,9% більше порівняно з показником на цей час 2018 року.

Протягом січня-вересня 2019 року обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів склав **11125,0 тис.тонн** і порівняно із аналогічним періодом 2018 р. зменшився на 298,0 тис. т (або на 2,6 %), а транзитом до країн Європи (Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, Молдови) склав **9367,0 тис. т**, що на 509,0 тис. т (або на 5,2%) менше порівняно із аналогічним показником 2018 р., а для потреб України – більше на 211,0 тис. т (або на 13,6%) і склало **1758,0 тонн**.

За січень-вересень 2019 року частка транзитного обсягу перекачки нафти в загальному обсязі нафтоперекачування становила 84,0%, а частка нафтоперекачування на нафтопереробні підприємства України відповідно – 16,0%.

♦ Загальні проблеми енергетики

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 25.10.2019

Інвестиційна привабливість України дедалі зростає

Наталія Писана

Президент **Володимир Зеленський** під час закордонних візитів не втомлюється закликати іноземний бізнес інвестувати в Україну, наголошуючи, що наша держава має величезний потенціал для розвитку й працює над поліпшенням інвестиційного клімату. І ось з'явився новий аргумент, який глава держави зможе використовувати для мотивації закордонного інвестора: **підвищення позиції України одразу на сім пунктів у рейтингу Doing Business-2020**. Тепер наша держава 64-та серед 190 країн.

Рейтинг Світового банку Doing Business – підсумок щорічного дослідження, що оцінює простоту ведення підприємницької діяльності за десятьма показниками. Оцінюють фактичне використання на практиці нормативних актів, які стосуються діяльності малих і середніх підприємств. Порівнюють умови регулювання підприємницької діяльності між країнами, що мотивує їх до ефективнішого регулювання і створює орієнтири для проведення реформ.

Отже, дослідження вказує на проблеми, які гальмують розвиток бізнесу, і визначає їхню причину, а також містить рекомендації для реформаторів. Рейтинг формується з 2003 року.

Згідно з даними звіту Світового банку, цьогоріч Україна поліпшила свої показники за шістьма з десяти індикаторів, які враховують під час складання рейтингу, повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів.

На підвищення позиції в рейтингу вплинули позитивні зміни за такими компонентами: «Підключення до електромереж» – спрощено підключення до електромереж, впорядковано технічні умови, впроваджено географічну інформаційну систему, поліпшено надійність електропостачання – запроваджено механізм компенсації відключення; «Міжнародна торгівля» – спрощено вимоги до сертифікації окремих промислових товарів; «Реєстрація майна» – підвищено прозорість системи управління земельними ресурсами та спрощено реєстрацію майна; «Доступ до кредитів» – поліпшено доступ до кредитної інформації через створення Національного реєстру кредитів у Національному банку України.

Коментар Прем'єр-міністра Олексія Гончарука у фейсбуці щодо підсумків рейтингу:

«Що це означає? Це позитивний сигнал для українських підприємців та «зелене світло» для іноземних інвесторів. І це лише початок! Ми продовжуємо роботу у цьому напрямку: три дні тому запровадив Кодекс про банкрутство, кілька тижнів тому – закон про стимулювання інвестиційної діяльності, активізуємо процеси дерегуляції. Упевнений, що такими темпами наша держава шляхом успішних реформ стане магнітом для інвестицій вже найближчим часом. Попереду ще багато роботи. Все буде добре».

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/investicijna-privablivist-ukrayini-dedali-zrostaye/>

Українські новини, Апостроф, 28.10.2019
**Електропостачання Донбасу є питанням
реінтеграції ОРДЛО в Україну, – Чех**

По мненню заступника голови Федерації роботодавців енергетичного комплексу України **Сергея Чеха** електропостачання Донбасу є дуже важливим питанням в межах реінтеграції окремих районів Донецької та Луганської областей (ОРДЛО) в Україну і повинен вирішуватися на рівні Ради національної безпеки і оборони України (СНБО). В той же час ситуацію з електропостачанням, яка склалася в Донецькій та Луганській областях, необхідно розглядати не з економічної і юридичної точки зору, а як форс-мажор, тому рахунок компаній необхідно негайно розблокувати.

Об цьому експерт заявив в своєму коментарі.

При цій ситуації з діями Державної виконавчої служби (ГІС) експерт оцінює критично.

"В даній ситуації ГІС діє, згідно прийнятому порядку – описує майно і планує його продати. Але справа в тому, що весь цей комплекс має цінність і сенс тільки тоді, коли він включений в виробничий процес. Інакше, його можна продати лише за низькою ціною на металобрухт. Думаю, що в даній ситуації такий крок ніколи не задовольнить інтереси кредиторів. Чи і кого ми в кінці покажемо? Мільйони чесних споживачів? 1 500 бюджетних організацій і комунальних підприємств? Теплові мережі, водоканали і трамвайні депо?" - вважає Чех.

В якості рішення, експерт пропонує винести питання на СНБО, і разом з урядом прийняти тимчасові компромісні рішення – до моменту повернення контролю над окупованими територіями...

"Я впевнений, що між кредитором – ГП "Енергоринок", учасником якого є Кабінет Міністрів, і компаніями-ОСР (Луганська енергетична компанія, ДТЕК ПЕС Енергоуголь і ДТЕК Донецькі електричні мережі) повинен бути досягнутий компроміс, міжнародна угода, про довготривалу реструктуризацію боргів, в якій участь повинні брати уряд, місцеві влади, включивши це питання в бюджети всіх рівнів. При цьому рішення про таку "міжнародну угоду" знаходиться виключно в компетенції уряду і вони повинні розуміти важливість цього питання в межах реінтеграції ОРДЛО в Україну. Коли ми повернемо контроль над цими територіями в ретроспективі зможемо зрозуміти – хто скільки повинен і вирішити – яким чином ці гроші повертати. Але поки необхідно негайно рішенням Кабінету Міністрів розблокувати рахунок цих компаній і дозволити їм продовжувати свою роботу", - спробував Сергей Чех.

<https://ukranews.com/news/662437-elektrosnabzhenie-donbassa-yavlyatsya-voprosom-reintegratsii-ordlo-v-ukrainu-cheh>

Цензор.нет, 28.10.2019

У комитета ВР по энергетике и ЖКХ нет плана работы и анализа ситуации

Народный депутат Украины первый заместитель председателя Комитета Верховной Рады Украины по вопросам энергетики и жилищно-коммунальных услуг **Алексей Кучеренко** раскритиковал деятельность главы этого комитета **Андрея Геруса**. Об этом он написал в Фейсбуке.

https://censor.net.ua/news/3156415/u_komiteta_vr_po_energetike_i_jkh_net_plana_raboty_i_analiza_situatsii_kucherenko_raskritikoval_rabotu

Наші Гроші, Економічна правда, Центр досліджень енергетики, 28.10.2019

У парламенті хочуть заслухати голову АМКУ 14 листопада через «нестабільну економічну ситуацію»

У Верховній Раді планують заслухати звіт голови Антимонопольного комітету Юрія Терентьєва на засіданні 14 листопада. Про це йдеться у проекті постанови народних депутатів **Андрія Геруса** і **Дмитра Наталухи** (обидва «Слуги народу»), який 28 жовтня було передано на опрацювання в парламентські комітети. За результатами розгляду звіту про виконання Юрієм Терентьєвим покладених на нього повноважень щодо дотримання законодавства про захист економічної конкуренції, автори проекту пропонують надати оцінку діяльності Голови Антимонопольного комітету.

У пояснювальній записці вказано, що заслухати звіт голови АМКУ потрібно для «об'єктивного вивчення причин нестабільної економічної ситуації на ринках України».

«На сьогодні в Україні, зокрема, на ринку електричної енергії склалася ситуація, що обсяг виробництва електричної енергії п'ятьма найбільшими учасниками ринку (ДП «НАЕК «Енергоатом», генеруючі компанії Групи «ДТЕК», ПАТ «Центренерго», ПАТ «Донбасенерго» та ПрАТ «Укргідроенерго»), становить близько 90% загального обсягу виробництва електричної енергії, що свідчить про високий рівень концентрації ринку електричної енергії... У новій моделі ринку електроенергії державне регулювання значною мірою знижено, а в окремих сегментах ринку – знято, що створює ризики зловживання монополюним становищем певними учасниками ринку електричної енергії», – вказано в проекті.

«Також відчутно загальмувалася реалізація передбачених Законом України «Про ринок природного газу» засад його функціонування, заснованих на принципах вільної конкуренції, належного захисту прав споживачів й безпеки постачань. Це проявляється в недостатньо ефективному розмежуванні мереж та таких видів діяльності на ринку природного газу, як видобуток, зберігання, постачання, транспортування, розподіл та зловживанні монополюним становищем деяких учасників ринку природного газу», – відзначають нардепи.

«Прийняття проекту Постанови Верховної Ради України дозволить отримати повну і всебічну інформацію щодо дотримання законодавства про захист економічної конкуренції на ринках України, що в свою чергу дасть змогу у разі необхідності прийняти рішення стабілізаційного характеру, направлені на покращення економічної ситуації держави», – вважають Герус і Наталуха.

<http://nashigroshi.org/2019/10/28/u-parlamenti-khochut-zaslukhaty-holovu-amku-14-lystopada-cherez-nestabil-nu-ekonomichnu-sytuatsiiu/>

♦ **Енергоринок (конкуренція, монополія, експорт-імпорт, тарифи, опалювальний сезон)**

Голос.іа, 16.10.2019

Повышение тарифов: все о главном «сюрпризе» отопительного сезона

Отопительный сезон стартовал - тема коммунальных тарифов не сходит с актуальной повестки дня. В следующем году имеем все шансы получить повышение цены на газ и, как следствие, увеличение сумм в платежках.

На минувшем пресс-марафоне Президент **Владимир Зеленский** признал, что МВФ, с которым Украина ведет переговоры по новой кредитной программе, выступает за введение рыночных цен на энергоресурсы.

В свою очередь в «Нафтогазе», отвечающем сегодня за цены на газ, напомнили, что в 2020 году снимаются инструменты ПСО, которые до этого сдерживали цену на газ для населения, будут упразднены, отчего условия для промышленности и граждан станут одинаковыми. То есть цену для всех будет определять рыночная конъюнктура на европейских энергетических биржах.

«Как будет с января? Цена будет рыночной. Она определяется как среднее арифметическое по цене для промышленности. В промышленности у нас абсолютно рыночные цены», - сказал директор ООО «Газоснабжающая компания Нафтогаза Украины» **Максим Рабинович**.

Сегодня население потребляет до 10 млрд куб. м газа. Это то, что идет на газовые плиты и обогрев. Эксперты подчеркивают, что с приходом зимы газ дорожает, и никто не застрахован от скачков цен до 14 тыс. грн за 1 тыс. куб. м. В сентябре, напомним, газ населению отпускали по 4 493,64 гривен за 1 тыс. кубометров (без учета НДС и транспортных расходов).

В целом, с апреля по октябрь цена, по которой «Нафтогаз» продавал газ для нужд населения и других льготных категорий, была снижена почти на 28%.

...в «Нафтогазе» предложили гражданам на условиях предоплаты закупить газ по летней цене, чтобы безболезненно пройти осенне-зимний период. Однако программой «Газовый запас», которая действовала в течение месяца, воспользовались всего 55 тыс. семей.

Если вырастут тарифы, то увеличится число получателей субсидий. Это процесс закономерный. Сегодня помощь представляется около 3 млн семей, из которых две трети - пенсионеры. В. Зеленский пообещал, что в случае роста тарифов, власти пересмотрят механизм возмещения расходов на услуги ЖКХ.

В Кабмине считают, что расходы на уплату коммуналки не должны превышать 15% от дохода семьи.

Все, что выше, государство должно компенсировать через механизм субсидий. На следующий год на программу субсидий предусмотрено 47 млрд грн, что меньше на 8 млрд грн, чем в текущем году.

Оппозиция говорит, что коммунальные тарифы реально снизить в два раза, ведь Украина добывает собственный газ. Для этого достаточно ввести новую формулы цены на газ, которая исключает «европейскую модель».

Отечественный газ, со всеми отчислениями, налогами и сборами может стоить 3,5 тыс. за 1 тыс. куб. м.

Однако вряд ли власти пойдут на кардинальный пересмотр формулы, ведь это идет вразрез с политикой МВФ, с которым Украина хочет дружить. Министр финансов **Оксана Маркарова** заявила, тарифы не будут снижаться. «Вопрос в рыночном образовании тарифов», - сообщила она.

Пока же, до конца года, тарифы увеличиваться не будут.

Возможно, это решение продлят до окончания отопительного сезона.

Речь идет о специальных обязательствах (ПСО), которые возложены на «Нафтогаз», «Энергоатом» и «Укрэнерго», - сообщил эксперт по вопросам энергетики **Геннадий Рябцев**.

Если же решение по ПСО не будет продлено, то с 2020 платежка «потяжелеет» для украинцев на 15-20%, а в некоторых регионах на 50-60%.

«Повышение тарифов на отопление с января 2020 года приведет к росту коммунальных неплатежей. Субсидий на всех не хватит. В этом году рост неплатежей будет больше, чем в прошлом отопительном сезоне. В прошлом году он составил 30 млрд гривен. Значит, в этом отопительном сезоне мы получим еще несколько миллиардов гривен прироста», - считает эксперт по энергетическим вопросам **Валентин Землянский**.

<https://golos.ua/i/711194>

ExPro, 22.10.2019

«Оператор ринку» пропонує Кабміну передати йому проведення аукціонів з продажу е/е за двосторонніми договорами

ДП «Оператор ринку» направив до Кабінету міністрів проект Стратегії розвитку підприємства до 2024 р., а також запропонував уряду розглянути можливість передачі йому права проведення аукціонів з купівлі-продажу електроенергії за двосторонніми договорами, йдеться у повідомленні опублікованому прес-службою підприємства. «Враховуючи програму діяльності Уряду в частині збільшення до 2025 року частки біржової торгівлі енергоносіями в країні до 50%, ДП «Оператор ринку» пропонує КМУ розглянути питання про проведення підприємством електронних аукціонів з купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами», - зазначається у повідомленні.

За інформацією прес-служби, в Європі є загальноприйнята практика, коли всі торги електроенергією проводяться на одній платформі.

У запропонованому проекті стратегії цілями підприємства в короткостроковій перспективі є корпоратизація, середньостроковій – торгова синхронізація з роботою європейського енергетичного ринку, об'єднання майданчиків для торгівлі електричною енергією та створення адміністратора моніторингу енергетичного ринку на національному рівні.

«З огляду на прийнятий Україною стратегічний курс на приєднання ОЕС України до синхронної зони ENTSO-E, «Оператор ринку» у своїй Стратегії заявляє акціонеру про технічну готовність до market coupling з державами Південно-Східної Європи», - додали в прес-службі.

<https://expro.com.ua/novini/operator-rinku-proponu-kabmnu-peredati-yomu-provedennya-aukconv-z-prodaju-ee-za-dvostoronnmi-dogovorami>

Facebook, 22.10.2019

Почали з'являтися позитивні тенденції на ринку електричної енергії**Андрій Герус**

Почали з'являтися позитивні тенденції на ринку електричної енергії. З кінця вересня ціна знизилася на 9%.

Вже 4 дні ціна електроенергії внаслідок ринкових факторів є нижчою, аніж у 1 півріччі 2019 року. Що прикметно, два із чотирьох днів - робочі.

Оптова ціна у 1 півріччі = 1,62 грн.

Сьогодні на 3 копійки дешевше: ціна ринку на добу наперед 1,47 грн + тариф Укренерго 0,12 грн = 1,59 грн.

Це все відбулося внаслідок наступних факторів:

- збільшення виробітку (пропозиції) від Центренерго
- зниження попиту внаслідок зупинки деяких крупних заводів(на жаль)
- зниження попиту внаслідок теплої погоди
- імпорт

По експортно-імпортних операціях.

Загальний імпорт (Словаччина, Угорщина, Росія, Білорусь) складає біля 750 МВт. Загальний експорт (Угорщина, Молдова) 600 МВт. Імпорт із РФ складає 170 МВт, це менше 1% від потужності у добовий максимум нашого споживання. Імпорт із РФ обкладається митом 2%.

Запаси вугілля на складах за тиждень виросли на 8% до 1,4 млн тон. Це 86% від минулорічних запасів на цю ж дату. У кінці серпня були лише 50% від аналогічної дати минулого року.

Фактично сьогодні кожен споживач може купити електроенергію дешевше, аніж півроку тому. Це забезпечено не адміністративним ручним втручанням держави, а посиленням конкуренції.

Думаю, якщо українська компанія-немонополіст опустить ціни ще на 5-10 копійок, то весь імпорт електроенергії припиниться, як нерентабельний.

Окреме питання, "Бурштинський острів" - це Закарпатська, Львівська та Івано-Франківська області, де мешкає 3 млн українців. Там електроенергія суттєво дорожча, аніж у всіх інших областях, а одна компанія контролює 95% генерації енергоострову. Демоніполізація там - наступна наша задача. Бо від конкуренції виграє кожен українець. Ну окрім того, хто сидить на приплаті від монополіста.

Polskie Radio, 22.10.2019

«Україна від'єднає свою електромережу від Росії»

Україна за три роки може приєднатися до електроенергетичної мережі Європи. Для реалізації сценарію перетворення енергетичних мереж потрібне створення технологічних та економічних умов. За словами віцеміністра енергетики України **Віталія Шубіна**, Київ здійснює усі необхідні заходи, аби якомога швидше від'єднатися від російської мережі, але на сьогодні це поки неможливо. Посадовець сподівається, що цього вдасться досягти за три роки.

Розширення європейської мережі системних операторів передачі електроенергії ENTSO-E на Україну є складовою плану інтеграції її ринку із

внутрішнім ринком Європейського Союзу. Україна є важливим експортером струму. Завдяки своїм атомним електростанціям, що вироблять 55 відсотків необхідної країні електроенергії, Київ продає струм також, зокрема, в Польщу та Угорщину.

У серпні Укренерго та Польські енергетичні мережі (PSE) підписали угоду про взаємодопомогу в аварійних ситуаціях на прикордонних станціях. Також у червні Європейський банк реконструкції та розвитку виділив 149 млн євро на модернізацію української енергомережі. У липні українська влада здійснила наступний крок у напрямку євростандартів, ввівши вільний ринок електроенергії.

Проте, як зауважує «Rzeczpospolita», наразі ринок струму в Україні залишається не дуже конкурентоспроможним, бо приблизно 75 відсотків її виробляють два концерни: Енергоатом – державне підприємство, яка є оператором атомних електростанцій, та приватна компанія ДТЕК олігарха **Ахметова**. Однак це може швидко змінитися, бо Україна використовує дедалі більше відновлювальних джерел для виробництва енергії.

Тим часом на початку жовтня після чотирьох років перерви був відновлений імпорту струму з Росії в Україну. Купує російську електроенергію компанія United Energy, пов'язана з олігархом **Ігорем Коломойським**. Це єдина українська компанія, яка купує струм з Росії, - зауважує видання.

<https://www.polskieradio.pl/398/7862/>

ExPro, 22.10.2019

Парламентський комітет з енергетики пропонує відмінити акциз на електроенергію

Парламентський комітет з питань енергетики та ЖКГ пропонує при підготовці проекту Державного бюджету на 2020р та супутніх законопроектів відмінити акциз на електроенергію, який на сьогодні становить 3,2%. Про це повідомив голова комітету **Андрій Герус** в інтерв'ю.

«Ми також пропонуємо прибрати акциз на електроенергію в 3,2%, так як він призводить до того, що роздуваються тарифи на електроенергію для кінцевих споживачів», - сказав він, додавши, що електроенергія - це нетиповий підакцизний товар, як алкоголь, сигарети або навіть бензин.

«Це товар першої необхідності, не розкіш, тому акциз треба прибрати», - вважає Герус.

В тексті закону «Про Державний бюджет на 2019р», обсяг надходжень від акцизу на електроенергію у цьому році передбачався у розмірі 6,221 млрд грн.

<https://expro.com.ua/novini/parlamentskiy-komtset-z-energetiki-proponu-vidmniti-akciz-na-elektroenergyu>

Енергореформа, Бизнес Цензор, УНИАН, Ліга.Бизнес, Terminal, 22.10.2019

Кабмін установив 2% пошліну на імпорту електроенергії из РФ – Герус

Кабинет министров Украины установив 2% пошліну на імпорту електроенергії из России, сообщил глава комитета Верховной Рады по вопросам енергетики и жилищно-коммунальных услуг **Андрей Герус**.

"Это уже сегодня действует – такая пошлина на импорт из РФ установлена в размере 2%", - сказал он в эксклюзивном интервью информационному агентству "Интерфакс-Украина".

По его словам, украинские власти продолжают мониторинг потоков импортируемой электроэнергии в страну, и вмешаются в случае превышения 5%-го порога общего объема потребления из одного источника.

Герус отметил, что в настоящее время импорт электроэнергии из РФ составляет менее 1% общего объема потребления, и это не несет какой-либо угрозы энергобезопасности Украины.

Глава профильного комитета Рады также убежден, что текущий импорт электроэнергии из Беларуси, который может вырасти в 2020 году в связи с вводом в эксплуатацию Белорусской АЭС, никак не повлияет на деятельность украинского "Энергоатома".

"Межгосударственное сечение Украина-Беларусь 900 МВт, текущая мощность импорта – около 300 МВт, в отопительный сезон она может вырасти, возможно, еще на 200 МВт. Новый блок АЭС – это уже в следующем году. Мы обсуждали ситуацию с "Энергоатомом", и если этот импорт будет им вредить – будем принимать меры. Хотя вряд ли он может навредить, потому что "Энергоатом" на рынке выигрывает любую конкуренцию, поскольку импорт сейчас идет по цене 1,4 грн/кВт-ч, что в два раза выше цены "Энергоатома", - резюмировал он.

<http://reform.energy/news/kabmin-ustanovil-2-poshlinu-na-import-elektroenergii-iz-rf-gerus-12761>

ExPro, Енергореформа, 24.10.2019

Торги на РДН та ВДР проходять без копійки заборгованості – «Оператор ринку»

ДП «Оператор ринку» організував проведення торгів на двох сегментах ринку електроенергії (ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку) таким чином, що між учасниками торгів відбуваються щоденні стовідсоткові розрахунки за продану/придбану електроенергію без виникнення будь-яких боргових зобов'язань. Про це 24 жовтня під час зустрічі з журналістами повідомив директор підприємства **Володимир Євдокімов**.

«Ми поставили собі за мету, і ми її досягли, – це питання стовідсоткової оплати. Тобто на сьогоднішній день, всі сто відсотків купівлі-продажів електроенергії на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку проходять без копійки заборгованості. Зранку відкриваються позиції на продаж, в 12:00 закриваються ворота, визначаються обсяги і ціни, в 15:00-16:00 визначаються зобов'язання і ми проводимо розрахунки», - сказав він.

За його словами, «Оператор ринку» налагодив співпрацю з «Ощадбанком» в режимі 24/7, яка дозволяє оперативно обслуговувати ескроу-рахунки. Кошти, покладені на ці рахунки, можуть використовуватися виключно для купівлі електроенергії на РДН та ВДР і не можуть бути використані на інші цілі, крім того, учасник ринку, який хоче вийти на ринок для купівлі обсягів, не може здійснити купівлі без коштів на цих рахунках. Такий механізм дозволяє забезпечити 100%-ву систему розрахунків на майданчиках «Оператора ринку».

Підприємство не впливає на розрахунки та торги між учасниками ринку.

Також Євдокімов повідомив, що приблизно о 12:20 кожного дня визначається рівноважна ціна на РДН, і протягом двох наступних годин між всіма учасниками ринку проводяться повністю всі розрахунки.

За даними підприємства, у липня-вересні 2019р обсяг купівлі-продажу електроенергії на РДН та ВДР складав 33,8-38,6%, а за перші 20 днів жовтня цей показник становив 28,8%. «На двох сегментах ринку, за організацію роботи яких ми відповідаємо, торгується близько 40% електроенергії», - додав Євдокімов.

<https://expro.com.ua/novini/torgi-na-rdn-ta-vdr-prohodyat-bez-kopyki-zaborgovanost--operator-rinku>

ExPro, Енергореформа, 24.10.2019

«Оператор ринку» планує провести корпоратизацію до кінця 2020 року

ДП «Оператор ринку» подав на розгляд уряду проект Стратегії розвитку підприємства до 2024р, однією із цілей якої є проведення корпоратизації до кінця 2020 року. Про це 24 жовтня під час зустрічі з журналістами повідомив директор держпідприємства **Володимир Євдокімов**.

«До кінця 2020 року підприємство має бути корпоратизоване. Це передбачено в проекті Стратегії розвитку підприємства, яка подана на розгляд Кабінету міністрів», - сказав він додавши, що підприємство вже включене до переліку компаній, які мають бути корпоратизовані. За словами Євдокімова, **на підприємстві до кінця наступного року має бути створена наглядова рада**.

Окрім корпоратизації, **«Оператор ринку» в проекті стратегії визначив наступні цілі:** підготуватися до та провести торгове об'єднання ринків (market coupling) з країнами ЄС та Молдовою; забезпечити кліринг розрахунків на біржових майданчиках по торгівлі електроенергією, залучити різні фінансові інструменти для хеджування ризиків учасників торгів; підготувати інфраструктуру та претендувати стати торговим майданчиком на ринку двосторонніх договорів.

<https://expro.com.ua/novini/operator-rinku-planu-provesti-korporatizacyu-do-kncya-2020-roku>

ExPro, 24.10.2019

Vitol виходить на український ринок електроенергії

ТОВ «Єромін Енерджи», материнська компанія якого входить в структуру одного з найбільших у світі трейдерів енергоносіїв - швейцарсько-нідерландської компанії Vitol, сьогодні отримала ліцензію на право провадження господарської діяльності з перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності).

Рішення про видачу ліцензії «Єромін Енерджи» було прийняте 24 жовтня на засідання **Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг**.

За даними інформсервісу You Control, засновником «Єромін Енерджи» є голландська компанія Abroil Holding B.V. Директором українського ліцензіата являється **Павло Валіцький**. У свою чергу Abroil Holding B.V. є частиною одного з найбільших світових трейдерів Vitol Holding BV.

Довідка ExPro, Vitol – це швейцарсько-нідерландська компанія, яка входить

до переліку найбільших у світі трейдерів нафти та нафтопродуктів, також компанія торгує природним газом, електроенергією та іншими товарами. Vitol присутній на ринках електроенергії Північної Америки та Європи, обсяг торгів в рік становить більше 44 тис. ГВт-год. Компанія торгує на ринках Польщі, Румунії, Угорщини, Австрії, Німеччини, Великобританії, Франції, Мексики, США, Канади та ін. В 2018 р. Vitol отримав \$231 млрд доходу від реалізації усіх товарів.

<https://expro.com.ua/novini/vitol-vihodit-na-ukranskiy-rinok-elektroenerg->

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 31.10.2019

В оселях буде тепло

«У наших підземних сховищах достатньо газу — рекорд за останні роки: понад 21 мільярд кубів. Задіяно всі 11 газових сховищ. Нафтогаз та Укртрансгаз провели моделювання всіх можливих критичних ситуацій — від поганої погоди до припинення транзиту. Тепло в оселях українців буде — всі структури абсолютно підготовлені», — констатував Прем'єр-міністр **Олексій Гончарук** на брифінгу із приводу початку опалювального сезону.

А газотранспортна система України має залишитися в державній власності після завершення процесу її відокремлення (анбандлінгу) від НАК «Нафтогаз України». «Газотранспортна система — це дуже цінний актив, який має залишитися в державній власності і під її контролем. Це означає, що жодні чутки чи маніпуляції на тему її можливої приватизації або відчуження не відповідають дійсності, — цитує департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ слова Прем'єра. — Очікуємо, що цього тижня парламент остаточно ухвалить цей законопроект. Це відповідає інтересам України».

<https://ukurier.gov.ua/uk/news/v-oselyah-bude-teplo-208-2019/>

♦ **Євроінтеграція (пріоритети, розширення курсу, фінансування...)**

Урядовий портал, Укрінформ, Українська енергетика, УНН, 16.10.2019

Мінекоенерго розширить співпрацю з Європейським інвестиційним банком

Міністр енергетики та захисту довкілля **Олексій Оржель** провів зустріч з Головою Постійного представництва Європейського Інвестиційного Банку в Україні **Жаном-Еріком С. де Загоном**. Зустріч проведена з метою обговорення питань щодо проектів в галузі енергетики, що фінансуються за кошти ЄІБ, анбандлінгу НАК «Нафтогаз України», транзиту газу, основних напрямків роботи у сфері енергоефективності та перспектив впровадження ринку зелених облігацій.

Міністр подякував ЄІБ за підтримку важливих для енергетики проектів та реформ та поінформував про ключові пріоритети у реформуванні енергетичного та екологічного секторів, передбачені Програмою дій Уряду.

Зокрема, це **подолання енергетичної бідності та підвищення енергоефективності економіки, ефективне та ощадливе використання природних ресурсів, створення належних умов для українських споживачів та бізнесу сплачувати справедливую ціну за отримання якісних енергетичних товарів, забезпечення безперервного та надійного доступу українським споживачам до користування енергоресурсами.**

«Значну увагу Міністерство зосередить на завданнях енергоефективності, збереження довкілля, використання відновлюваних джерел енергії та вжиття заходів із запобігання зміні клімату», - наголосив Міністр.

Також наголосив на збереженні курсу на інтеграцію енергосистеми України до європейської енергосистеми ENTSO-E та європейських енергетичних ринків, що посилить енергетичну безпеку нашої країни. При цьому звернув увагу на потребу в періодичному перегляді Енергетичної стратегії України з урахуванням нових викликів та пріоритетних завдань збереження довкілля.

Міністр відзначив прогрес України у вирішенні ключових питань реформування, зокрема щодо анбандлінгу НАК «Нафтогаз України», завершення якого є одним із пріоритетів Уряду, а також реформи НЕК «Укренерго» та сертифікації як незалежного європейського системного оператора.

Учасники зустрічі обговорили стан реалізації спільних з ЄІБ інвестиційних проекти. Наразі в Міністерстві в стадії реалізації 2 таких інвестиційні проекти: «Реабілітація гідроелектростанцій» та «Реконструкція, капітальний ремонт та технічне переоснащення магістрального газопроводу «Уренгой-Помари-Ужгород», обсяг позики яких складає 350 млн. євро.

Перспективою подальшого співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями є підготовка пріоритетних інвестиційних проектів в енергетичній сфері, які за своїм масштабом та значущістю можуть претендувати на національні проекти. Це, зокрема, реабілітація

гідроелектростанцій (III черга); збільшення потужності Каховської ГЕС та будівництво Канівської ГАЕС та Ташлицької ГАЕС.

За підсумками зустрічі сторони висловили сподівання на розширення подальшої співпраці.

<https://www.kmu.gov.ua/news/minekoenergo-rozshirit-spivpracyu-z-yevropejskim-investicijnim-bankom>

Энергореформа, 18.10.2019

Интеграция с ENTSO-E является одним из приоритетов правительства – замглавы Минэкоэнерго

Интеграция украинской энергетической системы с ENTSO-E (Европейская сеть системных операторов передачи электроэнергии) является одним из приоритетов правительства, заявил первый заместитель министра энергетики и защиты окружающей среды **Виталий Шубин**.

"Я надеюсь, что в следующие три года мы сможем создать технические и экономические предпосылки для соединения с Европой. Вопрос интеграции с ENTSO-E сегодня является одним из самых главных приоритетов Кабмина", – сказал он в ходе "часа вопросов к правительству" в парламенте в пятницу.

Комментируя вопросы народных депутатов относительно импорта электроэнергии из Российской Федерации, Шубин напомнил, что украинская и российская энергосистемы технически связаны между собой, что обуславливает технический импорт, и в настоящее время пока не могут быть разъединены.

"Технический импорт существует, это технологические перетоки, которые регулируются определенными техническими соглашениями между операторами энергетических систем Украины и России. Мы принимаем все меры относительно скорейшего отсоединения от энергетической системы России, но это сегодня невозможно", – сказал он.

В то же время, комментируя вопрос коммерческого импорта из РФ, Шубин напомнил, что данный вопрос находится в компетенции парламента.

"Действительно, импорт есть, но это вопрос рынка. Кроме того, это в первую очередь вопрос к Верховной Раде. Если законодатель определил импортировать, то рынок открылся и, соответственно, игроки отреагировали. При этом мы даже наблюдаем определенные позитивные моменты", – сказал он.

<http://reform.energy/news/integratsiya-s-entso-e-yavlyaetsya-odnim-iz-prioritetov-pravitelstva-zamglavy-minekoenergo-12733>

УНН, 18.10.2019

Від'єднання від енергосистеми РФ відбудеться не раніше ніж за три роки – Мінекоенерго

Україна найближчим часом не зможе від'єднатися від енергосистеми Російської Федерації – це може відбутись не раніше ніж за три роки. Про це повідомив перший заступник міністра енергетики та захисту довкілля **Віталій Шубін** під час години запитань до уряду в парламенті.

"Наша ціль – повністю поєднатись із енергетичною системою Європи, але сьогодні це технічно неможливо. Технологічний імпорт існує – це технологічні

перетікання, які регулюються відповідними угодами між операторами технічних систем Росії та України. Ми вживаємо всіх заходів щодо найскорішого від'єднання від енергетичної системи Росії, але це сьогодні неможливо. Сподіваюсь, що за наступні три роки ми зможемо створити технічні та економічні передумови для поєднання з Європою", - зазначив Шубін.

Він також підкреслив, що історично енергосистеми Росії та України об'єднані й лише частина України - Бурштинський енергоострів - має з'єднання з енергосистемою Європи.

Також заступник міністра підкреслив, що технічні перетікання між енергосистемами РФ і України були й залишаються.

<https://www.unn.com.ua/uk/news/1830673-vidyednannya-vid-energosislemi-rf-vidbudetsya-ne-ranishenizh-za-tri-roki-minekoenergo>

Укрінформ, Міністерство фінансів України, 24.10.2019

Україна та ЄБРР провели спільну "ревізію" інвестиційних проєктів

Європейський банк реконструкції та розвитку за січень-вересень 2019 року інвестував в Україну понад 1 млрд євро, що є рекордним за останні роки показником.

Заступник міністра фінансів з питань Європейської інтеграції **Юрій Гелетій** висловив сподівання, що вибірку коштів за проєктами Банку до кінця року вдасться збільшити. "До кінця року ми плануємо ще збільшити вибірку коштів, зокрема, завдяки проєктам, що реалізуються Укравтодором, Енергоатомом, а також Укренерго", - сказав Гелетій.

"На сьогоднішній день обсяг портфеля ЄБРР в Україні (загальна сума відкритих проєктів) складає 3,86 млрд євро, а операційні активи (фактично вибрані кошти за відкритими проєктами) становлять 2,08 млрд євро", - наголосили у Мінфіні.

У державному секторі нині впроваджуються 6 проєктів, які фінансуються ЄБРР, на суму 1,41 млрд євро, а саме: "Реабілітація гідроелектростанцій", "Модернізація магістрального газопроводу "Уренгой - Помари - Ужгород", "Завершення будівництва метрополітену у м. Дніпропетровську", "Україна: Комплексна (зведена) програма підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій", "Будівництво повітряної лінії 750 кВ Запорізька АЕС – Каховка" та "Покращення транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг на підходах до м. Києва".

Як повідомлялось, ЄБРР працює в Україні з 1992 року. За цей час Банк вклав в українську економіку близько 14,6 млрд євро, профінансувавши 450 проєктів. 75 відсотків цих інвестицій припадає на приватний сектор.

Щоб пришвидшити реалізацію спільних інвестиційних проєктів, Мінфін створив робочу групу під головуванням міністра фінансів Оксани Маркарової для вирішення проблемних питань співпраці з МФО та затвердив Концепцію співпраці з ними.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2805464-ukraina-ta-ebrr-proveli-spilnu-reviziju-investicijnih-proektiv.html>

♦ Приватизація чи бездумний розпродаж?

Корреспондент (колонка), 22.10.2019

Україна на продаж – все і сразу

Олександр Романовський

Плани приватизації стратегічних підприємств згідно затвердженій Правительством законопроект №1054-1 говорять про те, що до продажу в країні готують все.

Укрзалізниця, Укрпочта, Енергоатом, підприємства Укроборонпрома, газотранспортна система, наукові інститути – як говориться «налетай, не скупись». А те, що не вдасться продати, отдадуть в концесію на 90 років, що приблизно те ж саме, що і продаж, в будь-якому випадку, прибутку державі не буде.

Громадяни України шляхом голосування обрали собі ефективних менеджерів, здатних налаштувати роботу, визначити мотивацію і алгоритм роботи чиновників на всіх рівнях, викоренити корупцію і наповнити бюджет, змінивши підходи до роботи. А отримали, виходить, людей, які тільки і здатні на те, щоб все швидко продати.

Хороший господар використовує свої ресурси і інструменти, а не продає їх. Але Президент чи не бачить у собі в команді ефективних менеджерів, які зможуть налаштувати роботу і дати результат, чи ж він не в повній мірі оцінює наслідки масової приватизації стратегічних підприємств.

Ведь, якщо це станеться, далі вже нічого. Далі вже немає інфраструктури, державних програм розвитку, соціального забезпечення і нових робочих місць. Далі немає надії і перспективи.

Можливо зупинити цю бездумну распродажу? Так, але тільки для цього не тільки **Ю. Тимошенко** і «Батьківщина» повинні боротися з безхозяйственностью влади. Є багато госпідприємств, які не дають прибутку, але причина, як правило, не в їх неспроможності, а в корупції, непрофесіоналізмі призначуваних керівників і безвідповідальності профільних міністерств.

73% населення країни сподівалися на нову владу і позитивні зміни, на зміну курсу попередньої команди на чолі з **П. Порошенком**. Але поки ми бачимо продовження старого курсу або поспіху, з яким приймаються важливі закони без належного аналізу наслідків. Сподіваюся команда **В. Зеленського** змінить підходи, і ми побачимо на місцях професіональних менеджерів свого справу.

<https://blogs.korrespondent.net/blog/politics/4151887/>

УНІАН, Енергореформа, 28.10.2019

У Зеленського назвали терміни приватизації «Центренерго»

Раніше компанію планували продати наприкінці 2018 року.

Приватизація державної компанії «Центренерго» може відбутися протягом найближчих двох років, заявила під час брифінгу заступник керівника Офісу президента **Юлія Ковалів**. «На сьогодні «Центренерго» перебуває у Фонді держмайна. Це означає, що воно вже в певному процесі підготовки до приватизації. І потенційно протягом двох років з реструктуризацією, з наведенням

ладу, можлива його приватизація», - сказала вона.

Кабінет міністрів затвердив фінплан «Центренерго» на 2019 рік, який передбачає отримання підприємством чистого прибутку в розмірі 183,571 млн грн.

Довідка. Компанія «Центренерго» є одним з провідних виробників електроенергії в Україні. Держава володіє 78,289% акцій компанії. До складу компанії входять три теплові електростанції - Вуглегірська, Зміївська і Трипільська, їх сумарна встановлена проектна потужність становить 7665 МВт - 14% генеруючої потужності України. «Центренерго» постачає електроенергію в Київську, Харківську і Донецьку області.

<https://www.unian.ua/economics/energetics/10734321-u-zelenskogo-nazvali-termini-privatizaciya-centrenergo.html>

Українська Енергетика, 28.10.2019

Приватизація "Укренерго" не обговорюється — Ковальчук

Питання приватизації ПрАТ "НЕК "Укрнерго" не обговорюється, на жодному рівні, у Facebook написав в.о. голови правління "Укренерго" Всеволод Ковальчук. "Офіційно повідомляю, Укренерго не може бути повністю чи навіть частково приватизоване відповідно до чинної редакції як Закону про ринок електроенергії, так і до Закону про управління об'єктами державної власності. Зазначене питання станом на зараз не обговорюється на жодному рівні", - сказав він.

Як повідомлялося, відповідно ст. 31 п. 3 закону "Про ринок електричної енергії", 100% статутного капіталу оператора системи передачі належить державі і не підлягають приватизації або відчуженню в інший спосіб.

<https://ua-energy.org/uk/posts/privatyzatsiia-ukrenerho-ne-obhovoruietsia-kovalchuk>

Батьківщина, Апостроф, РБК-Україна, Обозреватель, 28.10.2019

Юлія Тимошенко вимагає затвердити

перелік стратегічної власності України, що не підлягає приватизації

«Батьківщина» наполягає на ухваленні підготовленого фракцією законопроекту про заборону приватизації об'єктів державної власності, які мають стратегічне значення для держави.

Як зазначила **Юлія Тимошенко** під час Погоджувальної ради керівників парламентських фракцій і комітетів, у вже підписаному президентом законі дозволяється пустити з молотка 124 підприємства ..., а також «Енергоатом», нафтопровід «Дружба», ... весь науково-дослідний комплекс тощо.

Лідер партії назвала розпродаж стратегічної власності однією з найбільших загроз, що нависли зараз над Україною - поряд із продажем сільськогосподарської землі та приватизацією ГТС.

Ще одна із загроз - приватизація української ГТС. «Ми наполягаємо: жодної приватизації, жодної передачі в управління. Треба прибрати руки від нашої ГТС і унікальної системи підземних газових сховищ. Це, по суті, наш суверенітет!» - наголосила лідер фракції.

«Я дуже сподіваюся на те, що ця вакханалія з розпродажем країни зупиниться», – підсумувала Юлія Тимошенко.

<https://ba.org.ua/yuliya-timoshenko-vimagaye-zatverdit-perelik-strategichno%D1%97-vlasnosti-ukra%D1%97ni-shho-ne-pidlyagaye-privatizaci%D1%97/>

♦ Газ – стратегія і тактика (маніпуляції, анбандлінг та ін.)

«ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. УКРАИНА», 19.10.2019

Новая стратегия "Нафтогаза": чем больше инвестиций, тем меньше добыча Алексей Кучеренко, народный депутат Украины

По словам руководителя интегрированного газового бизнеса НАК "Нафтогаз Украины" **Андрея Фаворова**, представившего "обновленную стратегию" добычи газа, одним из факторов повышения технологических расходов природного газа при его добыче является "рост расходов газа на бумаге". То есть этот рост не является реальным физическим увеличением добычи газа.

Итак, реальный объем добычи может составить не 15,5 млрд кубометров, а около уровня добычи 2015-2016 гг. — только 14,6 млрд. Но именно за эти отчетные 15,5 млрд кубометров природного газа конкретные люди получали конкретные вознаграждения. Вознаграждения — за невыполнение программы увеличения добычи газа и провал Энергетической стратегии Украины на период до 2035 г.

Заместитель министра энергетики и угольной промышленности Украины, а с недавних пор и член наблюдательного совета НАК "Нафтогаз Украины" **Наталия Бойко** недавно заявляла: "Достичь энергетической независимости и безопасности — это не только осознанный выбор Украины, это стратегическая цель нашего государства".

Имплементацию Энергостратегии-2035 предполагается осуществить в три основных этапа. При этом согласно первому этапу (до 2020 г.) в газовом секторе ожидалось достичь полного обеспечения внутренних потребностей в природном газе собственными ресурсами путем увеличения его добычи. Так, распоряжением Кабинета министров от 6 июня 2018 г. №497-р утвержден план мер по реализации первого этапа Энергостратегии-2035.

В 2018-2020 гг. индикатором для ПАО "НАК "Нафтогаз Украины" и ПАО "Укргаздобыча" установлено увеличение объемов добычи согласно целевым показателям Концепции развития газодобывающей отрасли Украины, одобренной распоряжением Кабмина от 28 декабря 2016 г. №1079, в частности, предусмотрена добыча природного газа на уровне не менее 16,5 млрд кубометров в 2018 г., 18,2 млрд — в 2019-м и 20,1 млрд — в 2020 г.

Ради достижения высокой стратегической цели по полному покрытию внутренних потребностей в природном газе собственными ресурсами менеджмент и наблюдательный совет НАКа брали на себя конкретные обязательства по повышению объемов добычи компанией "Укргаздобыча".

Увеличение добычи природного газа является одним из ключевых показателей эффективности (KPI), согласно которым оценивается результат достижения цели, а именно — обеспечение энергетической независимости нашего государства согласно утвержденной Энергостратегии-2035.

Кроме определенной высокой цели, показатели КРІ по добыче газа имеют также большое практическое (финансовое) значение для менеджмента "Нафтогаза", поскольку являются основой их премирования и выплаты бонусов по решению набсовета.

"Мы решительно настроены завершить реформу и привести компанию и группу "Нафтогаз" к увеличению их ценности в пользу народа Украины", — убеждала глава набсовета НАКа **Клэр Споттисвуд...**

Приведенные в "**обновленной стратегии**" данные не только свидетельствуют о невыполнении показателей добычи газа, но и подвергают сомнению отчетные данные "Нафтогаза" за 2018 г. о добыче ее дочерней структурой — "Укргаздобычей" 15,5 млрд кубометров газа. Именно этот объем зафиксирован в утвержденном годовом отчете "Нафтогаза", и именно он был показателем для премирования и выплаты бонусов менеджменту НАКа.

Полная версия статьи: https://zn.ua/energy_market/novaya-strategiya-naftogaza-chem-bolshe-investiciy-tem-menshe-dobycha-333081.html

«ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. УКРАИНА», 19.10.2019

Транзит и распределение газа: готовы ли мы к 2020 году?

Алла Еременко

Газовый форум (Пятый украинский газовый форум) всегда отличался изобилием мнений и персон. Но в этот раз за два дня работы форума обсудили максимум аспектов рынка газа за четыре года его существования.

Первейшая задача сейчас — переговоры с "Газпромом" о транзите российского газа через ГТС Украины с 1 января 2020-го при активном участии Еврокомиссии.

Судя по высказываниям представителей европейских дипломатов и еврокомпаний в ходе Пятого Украинского газового форума, однозначного мнения нет.

Но однозначно ЕС готов к так называемому нулевому варианту транзита "газпромовского" энерготоплива через ГТС Украины. В этот раз РФ вряд ли так напугает и заморозит Евросоюз, как в январе 2009-го. ЕС основательно подготовился — запасся газом в хранилищах, построил и строит сеть интерконнекторов между государствами-членами ЕС, создает сеть LNG-терминалов, о чем неоднократно рассказывало ZN.UA.

Подготовилась и Украина. Во-первых, в подземных хранилищах газа (ПХГ) "Укртрансгаза" накоплено свыше 20 млрд кубометров газа. На всякий случай. Во-вторых, в "трубе" — таможенном складе — еще не менее 6,7 млрд кубометров газа разных собственников, которые, думаю, не откажутся продать свой товар на пике. Если понадобится и будет выгодно.

В-третьих, с такой базой и моральной поддержкой Европейского Энергетического сообщества и Еврокомиссии Украина может более уверенно вести "транзитные" переговоры с "Газпромом". На своих условиях, и это будет важно уже на предстоящей трехсторонней встрече в конце октября.

9 октября, выступая на Пятом Украинском газовом форуме, глава НАК "Нафтогаз Украины" **Андрей Коболев** заявил, что не видит смысла и выгоды для

страны продлевать транзитный контракт с российским "Газпромом" на действующих условиях. Поскольку с 30 октября "Нафтогаз" должен будет передать управление украинской газотранспортной системой новому ее оператору — "Магистральным газопроводам Украины" (МГУ). Таково решение уже нового правительства.

Коболев напомнил, что новый украинский оператор уже передал российской стороне проект межоператорского соглашения (interconnection agreements), регулирующего вопрос присоединения сетей. Это базовые документы для всех операторов ГТС в Евросоюзе.

Глава секретариата Европейского Энергетического сообщества **Янез Копач** отметил, что в этой ситуации Украине не хватает реального анбандлинга "Нафтогаза" и действительно независимого регулятора, так как последний должен выдать обязательный сертификат новому оператору ГТС. Но энергорегулятор не может приступить к этой процедуре, поскольку полномочия нескольких членов НКРЭКУ закончились, и еще даже не объявлен конкурс на избрание новых. Но исправить ситуацию до начала 2020 г. можно успеть, и эти темы обсуждаются.

К слову, главе НАКа был адресован вопрос, насколько реалистично, что Украина станет частью газового рынка ЕС? На что Коболев ответил, что это вполне реально, но "нам не хватает договоров о присоединении". "Хаб — это сложная конструкция, до нее еще надо дойти. Но с точки зрения присоединения к газовому рынку такие операторские услуги вполне возможны", — добавил он.

Накануне Пятого Украинского газового форума, 8 октября, НКРЭКУ утвердила новую методику расчета тарифа на доставку газа для операторов ГРС и одобрила проект тарифов. Прозрачный подход в установлении платы за доставку газа основывается на заказанной потребителем мощности и будет зависеть от объемов потребления.

Новой методикой предусмотрено, что оплата стоимости доставки газа будет происходить равными частями ежемесячно. Это сделает оплату простой и прогнозируемой, а также снизит финансовую нагрузку на потребителя зимой...

Выступая на форуме, директор "Региональной газовой компании" **Олег Никоноров** отметил, что в 16 регионах компания предоставляет 8 млн бытовых клиентов современные сервисы на европейском уровне. Но это не решает десятилетиями накопившихся проблем, в частности технических и долговых.

Для оптимизации системы до нынешних объемов потребления, по расчетам "Региональной газовой компании", необходимо вкладывать 10 млрд грн ежегодно в течение 5–7 лет.

Система распределительных газопроводов страдает от недофинансирования, и если ситуация не изменится, длина аварийных газопроводов будет расти в геометрической прогрессии.

По большому счету, и ГТС, и ГРС — в условиях снижения поставок и потребления газа — должны решить одну задачу: как выжить и быть рентабельными?

Так что правительству, вероятно, предстоит спасти не только ГТС, но и газораспределительную систему. Тем более что она "заходит" буквально в каждый дом.

https://zn.ua/energy_market/tranzit-i-raspredelenie-gaza-gotovy-li-my-k-2020-godu-333080_.html

Урядовий портал, 28.10.2019

Завершився черговий раунд тристоронніх переговорів щодо підписання договору транспортування газу

Зустріч пройшла конструктивно. «Наша спільна з Єврокомісією позиція: договір повинен бути довгостроковим з чітко визначеними обсягами», - повідомив Міністр енергетики та захисту довкілля **Олексій Оржель**.

З метою забезпечення стабільного постачання газу на європейський ринок та забезпечення транзиту українською газотранспортною системою, враховуючи інтереси всіх сторін, Єврокомісією були запропоновані доопрацьовані параметри угоди та алгоритм подальших дій для підписання транспортного договору та договору інтерконектору. «Ми повністю підтримуємо позицію європейської сторони», - наголосив О. Оржель.

Міністр зазначив, що з метою отримання незалежного оператора ГТС Україна приводить своє енергетичне законодавство у відповідність до європейського. Вже найближчим часом Парламент повинен розглянути законопроект про анбандлінг НАК «Нафтогаз України» у другому читанні.

Для нас дуже важливо зберегти енергетичну безпеку для цілого регіону! Україна є надійним партнером, і ми готові забезпечити стабільне постачання газу в країні ЄС.

«Щодо інших, «пакетних» домовленостей, то маю відзначити, що питання транзитного договору напряду не пов'язано з Стокгольмським арбітражем та прямими поставками. У цих питаннях ми максимально захищатимемо і продовжимо захищати інтереси України», - запевнив Олексій Оржель.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article.jsessionid=210A8EE7107400A673B6AA876002ABF6.app1?art_id=245409245

УНІАН, 28.10.2019

У Єврокомісії розчаровані результатами переговорів щодо газу між представниками України, ЄС та Росії.

Віце-президент Єврокомісії **Марош Шефчовіч** заявив, що розчарований результатами тристоронніх переговорів між представниками України, ЄС і Росії про транзит газу, оскільки сторони не досягнули конструктивних домовленостей. Про це Шефчовіч заявив на брифінгу за підсумками переговорів, які відбулися сьогодні в Брюсселі.

«Мій посил на сьогоднішніх переговорах - час минає. Настає критичний час. Коли потрібно визначитися. Це те, до чого я апелював під час сьогоднішніх переговорів до обох сторін. Змушений заявити, що я розчарований підсумками сьогоднішньої зустрічі. Наша мета напередодні переговорів була, незважаючи на політичну волю, знайти позитивні сторони у взаємодії», - розповів він.

Єврокомісар зазначив, що він висунув сторонам пропозиції щодо обсягу транзиту газу і тарифів на його транспортування, але російська сторона не підтримала його.

«Я слухав російську сторону також і на попередніх зустрічах, і я зрозумів, що для Росії є дуже важливим вирішити питання зі Стокгольмським арбітражем і

рішенням Антимонопольного комітету також, як і обсяги газу і тарифи», - зазначив Шефчовіч.

<https://www.unian.ua/economics/energetics/10734621-u-yevrokomisiji-rozcharovani-rezultatami-peregovoriv-shchodo-gazu-mizh-predstavnikami-ukrajini-yes-ta-rosiji.html>

Додаткова інформація на цю тему – «День», 31.10.2019 «Знову не домовилися!», Олексій Савицький. Бути чи не бути новій угоді на транзит російського газу через Україну? Напередодні в Брюсселі пройшов черговий раунд тристоронніх переговорів. Однак відчутного прогресу він не дав. «Газпром» заявляє, що готовий обговорювати продовження транзиту лише за умови, що Україна відмовиться від виграшу в Стокгольмському арбітражі. Але для Києва такі пропозиції неприйнятні. Тож за два місяці до закінчення чинного контракту ситуація далека до компромісу. Тож хоч черговий раунд обговорення в Брюсселі й назвали «конструктивним», проте він розчарував навіть європейців.

Наступний раунд переговорів анонсують на другу половину листопада. У «Нафтогазі» наголошують: Україна готова до конструктиву. Адже зацікавлена зберегти транзит російського газу до Європи. Бо заробляє на цьому майже три мільярди доларів на рік. Крім того, від наявності транзитного газу в трубі залежить тиск у системі. Проте фахівці радять бути готовими й до найгіршого сценарію – повної зупинки транзиту з наступного року.

«Позиція російської сторони заточена на створення газової кризи. Оскільки саме в такий спосіб Росія хоче довести ЄС, що газопроводи «Північний потік» – і перший, і другий – мають не блокуватися ЄС, а навпаки», - вважає президент Центру глобалістики «Стратегія XXI» **Михайло Гончар**.

Втім, якщо Росія все ж вирішить знову перекрити вентиль у морози – Україна не замерзне. У вітчизняні підземні сховища закачали рекордні обсяги газу – понад 21,6 млрд кубів. Цього вистачить навіть за відсутності транзиту. А якщо газовий шантаж росіянам узимку не вдасться – навесні вони стануть менш категоричними, прогнозують фахівці.

Для порівняння: українська ГТС за минулу добу збільшила прокачку газу на 60 млн кубів на добу – зі 199 млн до 262 млн кубів. 60 млн кубів – це майже третя потужності «Північного потоку».

«Продовження транзитного контракту через українську ГТС на 10-15 років – це взаємовигідне рішення для всіх. Але якщо, зрозуміло, йдеться лише про економіку», - зауважив генеральний директор ТОВ «Оператор ГТС України» **Сергій Макогон**.

<https://day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/znovu-ne-domovylysy>

«ВЕЧІРНІ ВІСТІ», 28.10-03.11.2019

Юлія Тимошенко: Україна має сама володіти та управляти своєю стратегічною власністю – ГТС

Про це **Юлія Тимошенко** зазначила на експертному засіданні щодо обговорення проекту Закону про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з відокремленням діяльності з транспортування природного газу, №2239-1.

Вона повідомила, що «Батьківщина» вже підготувала відповідні правки до законопроекту, щоб не допустити корупційних оборудок з вітчизняною ГТС.

«Будь-які маніпуляції навколо нашої стратегічної власності - передача у концесію, в оренду або в управління третіми особами - неприпустимі. Ми не дамо нашу ГТС забрати в України, позбавити країну надпотужної енергетичної системи на європейському континенті», - зауважила лідер партії.

До того ж політик наголосила на необхідності розділити «Нафтогаз»: Україні не потрібен такий монополіст-посередник і цей крок вже узгоджений з ЄС.

«У нас є зобов'язання перед європейськими партнерами - розділити видобування, транспортування та зберігання природного газу. Не можна допустити перехресного субсидіювання, змішання балансів. Наслідком перехресного субсидіювання та нечесного поводження з фінансами є те, що гроші, які заробляє ГТС, отримує «Нафтогаз». І не перераховує їх «Укртрансгазу», свідомо доводячи його до штучного банкрутства», - сказала вона.

Так, Юлія Тимошенко пропонує відокремити державне підприємство «Укртрансгаз» з «Нафтогазу», і «ГТС з всіма сховищами експлуатувати як державне підприємство і не буде жодних проблем з перехресним субсидіюванням».

За її словами, необхідно також відділити від «Нафтогазу» і «Укргазвидобування», щоб ті, хто добуває газ, отримували гроші від споживачів без корупційних посередників.

<https://gazetavv.com/news/policy/1571917838-yuliya-timoshenko-ukrayina-mae-sama-voloditi-ta-upravlyati.html>

«ВЕЧІРНІ ВІСТІ», 28.10-03.11.2019

Анбандлінг у турборежимі

Олекса Гонський

Ухвалити в першому читанні законопроект про анбандлінг нардепам довелося в день розгляду держбюджету. Зранку прем'єр **О. Гончарук** вирішив пришвидшити процес й активно вмовляв монобільшість віддати свої голоси. Та й у сесійній залі мотивував прискорення темпів законодавчого процесу необхідністю завершення тристоронніх переговорів щодо транзиту газу з РФ. Адже під час перемовин сторони дійсно домовилися, що у разі укладання нової угоди будуть передбачені європейські правила транзиту.

Щоправда, вже в сесійній залі парламентарі виступили категорично проти внесеної на профільному комітеті з голосу поправки, яка передбачає, що державі належатиме контрольний пакет акцій ГТС – тобто 51%. Відповідно, на інші 49% могли зазіхати інвестори. Скандальну правку приборали. І голова комітету з питань ЖКГ **Андрій Герус** пообіцяв між першим і другим читаннями внести правку, що забезпечить 100% власність держави у газотранспортній системі.

Найімовірніше вже цього тижня парламент проголосує за законопроект про анбандлінг ГТС у другому читанні та в цілому. Що буде у фіналі, побачимо згодом.

Варто згадати ігри з небалансами, завдяки яким «Нафтогаз» штучно завищував результати своєї діяльності. І хоч у цьому випадку «дочка» демонструє збитки, але її стовідсотковий акціонер вдало втілює схему підміни реалізації газу для виробництва тепла для населення продажем за вдвічі вищою ціною.

Восени 2016-го було створено компанію «Магістральні газопроводи України» (МГУ), на яку покладалися функції оператора української ГТС.

У 2018 році Кабмін **В. Гройсмана** завершив процес реєстрації та призначив наглядову раду нового незалежного оператора ГТС. Також був затверджений план корпоративного управління цією компанією і вирішено питання її фінансування... шляхом передачі МГУ до управління «Нафтогазу». Під контролем НАК оператор перебуватиме до того часу, коли будуть створені умови для переходу «Укртрансгазу» під оперативний контроль МГУ.

Без повноцінної НКРЕКП сертифікація оператора ГТС може затягнутися. У такому разі зростають ризики припинення транзиту російського газу.

Без затвердження нових тарифів на розподіл газу для облгазів діяльність нового оператора ГТС буде неефективною в очах європейських компаній, Єврокомісії та Енергетичного співтовариства. А саме європейські компанії виступатимуть партнерами для транзиту російського газу.

Думка експерта

*«А» і «Б» хочуть вмотитися на трубі,
що належить українському народу, й збирати вершки».*

Олексій Кучеренко, экс-міністр ЖКГ, перший заступник голови комітету ВР з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (фракція «Батьківщина»):

-- Анбандлінг є одним із ключових пріоритетів «Батьківщини» і вимога Третього енергопакету, який передбачає, що одна й та сама компанія не може одночасно видобувати, транспортувати й продавати газ. За умов правильної реалізації Україна побачить роздроблення «Нафтогазу», що по суті означає знищення монополіста.

Але в українського народу, якому відома постійність і послідовність дій очільника НАК «Нафтогаз» пана **Коболева**, не повинно бути сумнівів у тому, що його активне лобювання ухвалення законопроекту №2239-1, відбувається не просто так. За правильними лозунгами та чудовим словом «анбандлінг» у виконанні пана Коболева та його оточення ховається єдина мрія - поставити між державою та газотранспортною системою фірму-прокладку і за її допомогою оперувати фінансовими потоками й управляти ГТС в інтересах якихось приватних структур, а не в інтересах народу України.

Саме заради цього було знайдено дворівневу модель, створено оператора, щоб перетворити «Магістральні газопроводи України» на ту саму фірму-прокладку. Ця схема очевидна для людей, які розуміють, що таке корпоративне управління. Мова вже йде не про продаж газотранспортної системи. По суті ГТС безкоштовно віддають в управління назавжди, без продажу. Оточення Коболева бажає управляти ГТС власноруч - такі собі «А» і «Б» хочуть вмотитися на трубі, що належить українському народу, й збирати вершки, нічого не роблячи.

Фактично анбандлінг робиться під Коболева. Якщо Третій енергопакет вимагає створити незалежного державного оператора, голова «Нафтогазу» воліє, щоб оператор був не надто державний і не дуже незалежний.

Ми мали можливість спостерігати, як державна компанія «Нафтогаз» за допомогою Наглядової ради стала незалежною. І тепер ця незалежна державна компанія радо плює на Кабмін, побутових та промислових споживачів, ТКЕ,

судиться з урядом, диктує свої вимоги. При цьому зриває всі програми й працює у власних інтересах. Модель управління ГТС буде аналогічною моделі управління «Нафтогазом» - тільки зі своїми нюансами.

Тому анбандлінг, який би міг стати козирем не тільки в економічному, а й у геополітичному масштабі й працювати на користь України, управлятиметься чужими руками в чужих інтересах.

Із цим планом Коболева та його оточення можна пов'язати й те, що «Нафтогаз» влітку різко змінив стратегію - відтепер у пріоритеті НАК відсутній розвиток власного видобутку. **Під час презентації стратегії керівник газового дивізіону пан Фаворов констатував, що видобуток не потрібний, вони роблять ставку на торгівлю. При цьому щось не чути було реакції Кабміну на таку швидку й самовільну зміну стратегії. Більше того, ніхто не поніс відповідальності за зрив програми збільшення видобутку газу, як ніхто не відповів за заганяння «Укртрансгазу» в борги.**

Насправді анбандлінг можна було проводити в рамках існуючого законодавства. В законі «Про ринок природного газу» можна було виділяти «Укртрансгаз», відокремлювати його від «Нафтогазу» й підпорядковувати напряму Кабміну. І не було б жодних проблем й вигадок окремого закону, який створено для того, щоб не розбираючись у подробицях й підводних каменях це рішення було протягнуто в турбореактивному режимі.

На жаль, профільний парламентський комітет під керівництвом Геруса, який одночасно є представником президента в уряді, сприяє втіленню ідей голови «Нафтогазу» у життя.

Минулої п'ятниці закінчилася процедура узгодження правок, і вже на цьому тижні законопроект буде виноситися на комітет. У середовищі фракції «Слуга народу» є велика кількість адекватних патріотичних самодостатніх людей. І коли вони зрозуміють, що «Батьківщина» бореться не за свої інтереси, а за інтереси України, щоб не дати вкрасти ГТС, сподіваюсь, багатьом вистачить розуму не голосувати за такий варіант анбандлінгу.

<https://gazetavv.com/news/economy/1572017025--a-i-b-hochut-vmostitisya-na-trubi-shcho-nalezhit-ukrayinskomu.html>

♦ **Экология (Extinction Rebellion – «Восстание против вымирания»)**

Позиция, 16.10.2019
Абсолютные лицемеры

Наталья Елисеева

Ранее сообщалось, что с 7 октября в странах Запада началась глобальная акция экологов, объединенных брендом XR (**Extinction Rebellion – «Восстание против вымирания»**). Они заявляют, что борются с загрязнением окружающей среды. Для привлечения внимания к этой проблеме активисты провели массовые акции протеста в крупных городах Великобритании, Канады, Испании, Италии, Нидерландах, Германии, Греции, Чехии и других стран.

«Зеленая» тема получила свое развитие в середине XX века, когда по всему миру начали устанавливать атомные реакторы и проводить ядерные испытания. В начале 1960-х эко-движение остановило ряд испытательных ядерных взрывов, направленных на контроль погоды и строительство водных каналов.

При этом мир увидел их неподдельную активность, направленную на эко-благо всего человечества. С тех пор европейская молодежь, вооруженная знаниями о Киотском протоколе и Парижском климатическом соглашении, стала активно заниматься парниковым эффектом и озоновыми дырами в атмосфере. Увлечение климатическими проблемами переросло в политическое движение. **В конце 2010-х радикальные «зеленые» внезапно превратились из маргинальных фанатиков в актуальное движение.** Примером тому служит появление «Зеленой партии» в Германии, «Партии зеленых» во Франции и «Зеленой альтернативы» в Австрии.

Даже шланг против

До недавнего времени эти персонажи своими действиями находили позитивный отклик в умах равнодушных землян. Однако когда фанаты **Греты Тунберг** (о ней позже) потрясли Лондон, периодически перекрывая движение в центре города, валяясь на тротуарах и создавая головную боль рядовым жителям, в общество начал просачиваться скепсис в отношении этих массовок.

Тем не менее, с прошлой недели борцов за экологию таки начали «вязать». В других европейских столицах также не обошлось без скандалов. Европейские СМИ сообщают о сотнях задержанных участников из числа «климатических активистов» движения Extinction Rebellion в Лондоне, Амстердаме и Вене.

Ничего личного...

Теперь – о Грете Тунберг. Эта, как подметили специалисты, психически нездоровая шведская девочка прославилась истошными причитаниями об экологической катастрофе. Призывы малолетней аутистки были услышаны. Бастующие школьники повалили на ее зов. В сентябре на площадке Генеральной Ассамблеи ООН она устроила разнос мировым лидерам: «Вы еще надеетесь на молодежь. Да как вы смеете! Своим пустословием вы сломали мое детство и отняли мои мечты». Это она шумела по поводу выбросов углекислого газа, якобы приводящего к глобальному потеплению.

Среди ее требований - замена атомных электростанций на нестабильные возобновляемые источники электроэнергии. Явно здесь торчат уши производителей солнечных и ветроустановок, которые валяются на производственных складах ввиду небольшого спроса.

А если смотреть с точки зрения энергосистемы, которая представляет собой разветвленную генерацию, где нужно постоянно поддерживать одинаковую частоту электросетей и с предельным вниманием следить за балансом выработки и потреблением, то ВИЭ без АЭС представляют сплошную проблему. А ветряки и солнечные панели здесь - очень неустойчивые источники генерации, их поддержание превращается в экстремальный квест. Компенсировать нестабильную выработку приходится за счет АЭС, ТЭС, ГЭС. На худой конец использовать промышленные накопители энергии – аккумуляторы.

Так что если кто-то и решил побороться за климат, то пусть уж признают, что без АЭС города начнут погружаться во мрак. Остается надеяться, что «зеленые» не угробят до конца атомную энергетику – главное достижение XX века.

«Не верю!»

Среди немногих, кто не поверил в теорию глобального потепления, стал действующий президент США Дональд Трамп. Он послал куда подальше местных климатологов, а также остальных приверженцев Киотского протокола и Парижского соглашения 2015 года. Он вообще сворачивает игры с зеленой энергетикой.

Идите лесом - там экологично

подавляющее большинство экоактивистов живут в комфортных городских условиях - не отказываясь от водопроводов, забирающих воду из рек и озер; от электричества, вырабатываемого атомными блоками. Даже для создания ветряков и солнечных панелей требуется уйма пластика и железа, которое добывается из недр земли. Они не отказываются от отопления сжиганием газа или угля своих далеко не экологичных бетонных жилищ. Они ведут борьбу в сети со смартфонами и компьютерами, изготовленных из того же пластика. **Ну, если «зеленые» настолько искренни в своих начинаниях, то пусть покажут пример человечеству, уйдя жить в леса, подальше от достижений цивилизации.**

Вряд ли они знают, что распиаренная модель «изменения климата» - всего лишь физическая модель, а не реальность. К тому же, не всеми признанная. И что прямо сейчас буквально под боком, в Украине, вырубается карпатский лес и уничтожается чернозем. Причем остановить эту катастрофу вполне реально и даже не очень дорого. Что многие страны и рады бы засадить пустыри и заброшенные земли деревьями особо ценных пород, но не хватает ни саженцев, ни лесников, ни транспорта. Вряд ли они также знают, что для желающих спасти природу есть непрестижные, не особо денежные, но, безусловно, очень экологические профессии лесника, врача-ветеринара и пожарного.

Однако все довольны. Школьники тем, что прогуливают уроки. Климатологи – что, пренебрегая законами физики, строят апокалиптические прогнозы за хорошие бонусы. А «элита» планетарного масштаба «стрижет» со всего этого миллиарды за шантаж в виде климатических соглашений...

https://misto.zp.ua/article/partners/bdate-pozicyiab-absolyutnye-licemery_27632.html

«ДЕНЬ», 25-26.10.2019

Психологія проти екології

*Який сенс бубоніти про порятунок навколишнього середовища,
якщо немає повної відвертості та бажання змінити спосіб життя*

Олександр Прилипка

Моє покоління виросло на іншій планеті. Там, на відстані звичайних 50 років від нинішньої Землі, у степах паслися дрозди, безлюдними шляхами зрідка проїжджали машини, в маленьких, але повноводних річечках плюскалися діти і риба... Це був світ без пластику, цезію і чаду автомобільних вихлопів, де природа і людина ще не підійшли до рокової межі, за якою виживання однієї передрікало загибель іншої. Ті, кому зараз 20-30 років, навряд чи поділяють мої відчуття, адже різниця між світами існує лише в їхньому інтелектуальному погляді, очне ж фіксує звичні речі: неозорі поля соняшнику, лісостеп, позбавлений гаїв, затягнуті мулом старі автопокришки і нові консервні банки на дні річок, що вмирають... Так на їхній пам'яті було завжди. І завжди звучали гасла «берегти природу», «економити ресурси» — весь «білий галас» цивілізації, що замінив суєту справ сум'яттям слів.

Є три сценарії безповоротних змін на планеті. Перший представлений Міжурядовою групою експертів зі зміни клімату (МГЕЗК або IPCC), що складається зі 100 учених із 40 країн. Його текст англійською мовою став «цвяхом» Генеральної Асамблеї ООН. У людства є лише 12 (!) років, аби запобігти кліматичній катастрофі — резюме складеної за минулорічними дослідженнями доповіді з явно недостатнім рівнем його популяризації.

Інший, оптимістичніший, нещодавно опублікувало Міжнародне агентство з відновлюваних джерел енергії (IRENA), де охарактеризовано наше неспокійне майбутнє без вугілля, нафти і природного газу.

Але є й третій сценарій, описаний багатьма інтелектуалами: ученими, філософами, письменниками, не залежними від державних і приватних бюджетів. Він розглядає наслідки людської діяльності. Проте не способи утримання безпечної «середньої температури» на планеті, а потребу в зміні свідомості людини...

Термін «екологія» з'явився 150 років тому. Вперше його застосував німецький дослідник і філософ **Ернст Геккель** для опису взаємин із природою.

«Екологія» — одне з найпопулярніших слів нашого століття. Ним активно користуються в бізнесі, політиці і суспільних дискусіях. Що плачевніші екологічні параметри, то частіше вживається популярний термін...

Чому настільки млява і повільна реакція цивілізації на загальнолюдську загрозу, що визрівала упродовж багатьох століть? Здавалося б, ось він, чинник єднання перед обличчям спільного лиха, як описане **Р.Кіплінгом** водне перемир'я в джунглях, коли тигри з антилопами мирно п'ють воду із калюж, що висихають. Але, на жаль, життя в лісах і містах диктується загальними законами виживання особин, а не видів.

Така ж сама строката панорама битви за чисту планету, де кожна людина, група, клан або країна добивається власних зисків.

У всіх публічних дискусіях про нове земельне законодавство України я не почув жодного слова про екологічні обов'язки власників. Охорона

природи не пов'язана з бізнесом. Ми пишаємось об'ємами продажів соняшникової олії за кордоном, не уявляючи кінцевої ціни цього продукту для кожного з нас. Ми не помітили, як зникли малі річки, про які нагадують лише очеретяні чагарники у виярках із вербами, що подекуди збереглися. Водні ресурси — найбільш проблематична сфера нашого довкілля. Постійно знижуються рівні всіх водних артерій. Дніпро в районі Києва в багатьох місцях можна перебрести. Об'єм води в Дністрі скорочується і найближчим часом сягне 60% від середньорічного. За висохлими водоростями на гранітних глибах берегів Південного Бугу візуально легко визначити масштаби зниження рівня річки. Заболочується і заростає колись найчистіша Десна...

Екологія — інтегральний показник нашого самопочуття. Люди не бувають щасливими на забрудненій території, де вмирають флора і фауна. ...у співтоваристві розвинених країн, природа охороняється краще, ніж там, де ми перебуваємо. Хоча право на життя не повинно залежати від місцезнаходження людини і реалізується завдяки чистому повітрю, воді, безпечному середовищу. Потім — уже політикою.

Ми не зможемо постачати прісну воду до Криму, незалежно від того, в чій державній оболонці він існуватиме. У нас просто не вистачить води. Адже за запасами водних ресурсів ми на останньому місці в Європі — лише 1000 кубометрів на одного жителя (наприклад, у далеко не вологій Франції — 3500).

У цьому столітті не знадобляться вугільні ресурси Донбасу. Шахти доведеться закрити. Край виявився зоною екологічного колапсу ще до війни, яка лише посилила катастрофу, довівши її до системної гуманітарної й екологічної кризи.

Зрошування дощами родюча земля на порядки збільшить свою вартість найближчими роками, породивши безліч спекуляцій довкола земельного законодавства, як це відбувається в Німеччині й інших розвинених країнах. Такі реалії глобальних змін, які поки що не враховує наша політика, але буде змушена зважати на них завтра.

Належить обмежити народжуваність. Немає альтернативи. Кожен живий вид вимагає своєї території, і ми зобов'язані її надати. Так стверджують досвід і статистика, хоча релігійні і культурні патерни, особливо в слаборозвинених країнах, не визнають рівноправ'я жінок.

Але як змінити свідомість, якщо всі нинішні критерії життєвого благополуччя не враховують екологічних параметрів? Рівні виробництва і споживання, ВВП країни, його частка на душу населення — ось штучні орієнтири, за якими звіряють курс наші уряди різних років. У нас немає програм стійкого розвитку, що включають захист довкілля, які з'явилися в багатьох країнах світу за останні десятиліття. Ми не можемо діставатися роботи на велосипедах, боротися з горами сміття, встановлювати сонячні батареї у своїх будинках, висаджувати лісосмуги на землях своїх громад, закривати підприємства, що забруднюють річки... Ми багато чого не можемо, прикриваючись універсальною відмовкою про бідність у випадках, коли йдеться про відсутність бажання і волі. Адже всі хочуть жити краще сьогодні, а не завтра.

<https://m.day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/psychologiya-proty-ekologiyi>

♦ Кадрові питання

ExPro, Энергореформа, 17.10.2019

Віце-президент асоціації водоканалів Ольга Бабій може стати новим членом НКРЕКП

Віце-президент асоціації водоканалів України – «Укрводоканалекологія» **Ольга Бабій** подала декларацію кандидата на посаду члена Національної комісії, що здійснює державне регулювання в сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП).

Про це повідомляється в єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Нагадаємо, 8 жовтня двоє членів НКРЕКП **Олександр Формагей** та **Євген Магльований** прийняли рішення залишити свої посади у регуляторі, щоб надати можливість президенту перезавантажити комісію новими людьми та ідеями.

<https://expro.com.ua/novini/vce-prezident-asocac-vodokanalv-olga-baby-moje-stati-novim-chlenom-nkrekp->

Энергореформа, 22.10.2019

Герус прогнозирует регистрацию законопроекта об НКРЭКУ и назначение новых членов регулятора до ноября

Глава комитета Верховной Рады по вопросам энергетики и жилищно-коммунальных услуг **Андрей Герус** прогнозирует назначение новых членов Национальной комиссии, осуществляющей регулирование в сфере энергетики и коммунальных услуг Украины (НКРЭКУ), до ноября.

"Список таких людей точно есть, а вот кто пройдет – пока не определено. Думаю, решения будут приняты в 20-х числах октября", - сказал он в эксклюзивном интервью агентству "Интерфакс-Украина".

По его словам, на текущей неделе планируется зарегистрировать в Верховной Раде законопроект об НКРЭКУ. В настоящее время его текст обсуждается с представителями Энергетического сообщества, Еврокомиссии, USAID и американского посольства.

"Будем законодательно определять таким образом, чтобы комиссия в своей деятельности была реально независимой от Кабинета министров, чтобы у нее было свое независимое финансирование и чтобы она самостоятельно принимала решения", - отметил Герус.

Как сообщалось, члены НКРЭКУ **Александр Формагей** и **Евгений Маглеванний** 8 октября заявили о намерении прекратить работу в Нацкомиссии.

В состав НКРЭКУ должны входить семь членов, включая главу регулятора. После ухода Формагея и Маглеванного в комиссии, помимо ее главы **Оксаны Кривенко**, остаются только **Елена Антонова** и **Дмитрий Коваленко**. Этого недостаточно для принятия решений в виду отсутствия кворума.

Ранее Кривенко отмечала, что рассчитывает на оперативные решения главы государства по обеспечению функционирования регулятора, в частности, для

своевременной сертификации нового оператора газотранспортной системы (ГТС). "Законом предусмотрена возможность временно, на три месяца, без конкурса назначить членов комиссии. Я надеюсь, этот процесс не будет затянут, учитывая те сверхважные вопросы, которые сегодня требуют решения... Мы ожидаем соответствующих решений от президента Украины", - сказала она.

Согласно поданной в Единый государственный реестр деклараций информации, на сегодня на должность члена НКРЭКУ претендует вице-президент Ассоциации водоканалов Украины **Ольга Бабий**.

НКРЭКУ осуществляет государственное регулирование деятельности субъектов природных монополий в электроэнергетике, теплоснабжении, нефтегазовом комплексе, централизованном водоснабжении и водоотводе, переработке и захоронении бытовых отходов, а также обеспечивает проведение ценовой и тарифной политики в этих сферах.

<http://reform.energy/news/gerus-prognoziruuet-registratsiyu-zakonoproekta-ob-nkreku-i-naznachenie-novykh-chlenov-regulyatora-do-noyabrya-12759>

Деро.ua, 29.10.2019

Зеленський оновив склад НКРЕКП

Президент **Володимир Зеленський** підписав укази про призначення та звільнення членів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП). Про це йдеться в указах, оприлюднених Офісом президента. Зокрема, президент звільнив **Євгена Магльованного** та **Олександра Формагея** з посад членів НКРЕКП.

Зеленський призначив на посади членів НКРЕКП **Олексія Магду**, **Валерія Тарасюка**, **Ольгу Бабій** та **Руслана Кайдаша**. Їх призначили тимчасово на 3 місяці.

<https://www.depo.ua/ukr/politics/zelenskiy-priznachiv-chotirokh-chleniv-nkrekp-201910291053264>

♦ Різне. Цікаве

Вісті Рівненщини, 11.10.2019

На РАЕС встановлюється обладнання, аналогів якого в Україні немає

На Рівненську АЕС прибули фахівці компанії «VUJE, a.s.» (Словацька Республіка) з метою супроводження робіт введення в дослідну експлуатацію системи контролю концентрації водню (СККВ) для запроектних аварій на енергоблоці №4.

Захід впроваджується у рамках **Комплексної зведеної програми підвищення рівня безпеки енергоблоків України (КзПБ)** та реалізовуватиметься під час поточного планово-попереджувального ремонту на енергоблоці №4.

Троє представників словацької фірми «VUJE, a.s.» **Даніел Дубовскі, Душан Томашович, Томаш Швегла** прибули на промайданчик Рівненської АЕС, аби спільно з рівненськими атомниками здійснювати шефмонтаж, контроль під час налагоджування обладнання СККВ, спеціальну підготовку персоналу, участь у попередніх комплексних випробуваннях системи.

Атомники наголошують, що всі зазначені роботи щодо введення в експлуатацію СККВ проходитимуть у рамках ремонтної кампанії на енергоблоці №4 РАЕС та триватимуть до середини жовтня поточного року.

NovostiUA.org, 16.10.2019

Литва хочет усилить блокаду электроэнергии с БелАЭС

Президент Литвы **Гитанас Науседа** предлагает новые меры для того, чтобы не допустить импорт электроэнергии в страну с Белорусской АЭС (БелАЭС), которая строится в Островце.

"Импорт электроэнергии, произведенной способом, опасным для окружающей среды и общества Литвы, представляет угрозу нашей национальной безопасности. Поэтому необходимо уже сейчас предпринять дополнительные меры, которые бы ограничили возможности попадания такой электроэнергии на территорию Литвы", – цитирует слова Науседы пресс-служба президента.

По данным пресс-службы, поправки к закону предусматривают возможность незамедлительного аннулирования разрешений на импорт электроэнергии из третьих стран, где атомная станция признана небезопасной, и отказа в выдаче новых.

В конце сентября площадку БелАЭС посетил генеральный директор госкорпорации "Росатом" **Алексей Лихачев**, который констатировал высшую степень технической готовности первого энергоблока.

<https://uainfo.org/blognews/1571228516-litva-hochet-usilit-blokadu-elektroenergii-s-belaes.html>

ДНТЦ ЯРБ, 16.10.2019

Відкрито головний офіс спільного китайсько-українського підприємства

15 жовтня у місті Циндао (Китайська Народна Республіка) відбулися урочистості з нагоди відкриття головного офісу спільного підприємства «Китайсько-українська академія Сянчу зі зняття з експлуатації АЕС».

Українську делегацію на заході представили директор Державного науково-технічного центру з ядерної та радіаційної безпеки **Ігор Шевченко**, академік-секретар Президії НАНУ **Олександр Кириленко**, директор Інституту проблем безпеки АЕС НАНУ **Анатолій Носовський**. Від китайської сторони присутніми були генеральний директор ТОВ «Китайсько-українські ядерно-енергетичні технології Сянчу» **Чжао Синьхуа**, голова районного комітету нового району Сихай-ань міста Циндао **Чжоу Ань**, керівництво зони техніко-економічного розвитку міста Циндао, зокрема начальник **Лу Юцзюнь**, його заступник та представники напрямків розвитку. Також в офіційній частині взяли участь голова правління ТОВ «Сянчу Девелопмент Груп» **Чень Кунь**, віцепрезидент Haier City Creation Group **Джин Чживей** та інші.

Наступним кроком, в напрямку нарощення науково-технічного потенціалу буде початок будівництва адміністративних приміщень та лабораторій спільної академії Сянчу.

Спільне підприємство було засновано минулого року і за цей час активно представлене на китайському ринку ядерних технологій. За цей період воно вже зарекомендувало себе, як надійного партнера в сфері атомної енергетики.

<https://www.sstc.com.ua/enterprise-news-ua/4710-vidkrito-golovnij-ofis-spilnogo-kitajsko-ukrajinskogo-pidpriemstva.html>

Abcnews, 16.10.2019

Ученые повысили количество перерабатываемых ядерных отходов с помощью 3D-печати

Ученые из Аргонской национальной лаборатории в США впервые напечатали детали, которые могут помочь переработать до 97% отходов, образующихся на ядерных реакторах.

Достижения в области 3D-печати способны преобразить ядерную промышленность, поскольку ученые могут использовать новые гибкие материалы и датчики для переработки топлива. Об этом открытии рассказали ученые Аргонской национальной лаборатории Министерства энергетики США.

Ученые смогли улучшить предыдущие техники переработки отходов, которые разработали их коллеги в 1970-х, добавив в многоступенчатый процесс дополнительный уровень фильтрации с помощью новых деталей, напечатанных на 3D-принтере. При таком подходе инженеры-ядерщики могли перерабатывать 95% отработанного ядерного топлива из реактора, оставляя лишь 5% для долгосрочного хранения в качестве отходов. Но теперь исследователи напечатали трехмерные части, которые могут переработать еще большее количество отходов.

<http://abcnews.com.ua/ru/news/uchenye-povysili-kolichestvo-pererabatyvaemykh-iadernykh-otkhodov-s-pomoshchiu-3d-pechati>

«ДЕНЬ», 23.10.2019

Японців зацікавив проект «Держава у смартфоні»

Микола Сірук

У межах робочого візиту до Японії Президент України **Володимир Зеленський** під час зустрічі з керівництвом Японської асоціації нової економіки (JANE) заявив, що ІТ-сектор є одним з найбільш динамічних у нашій країні, та розповів про плани його розвитку. За його словами, розвиток інноваційної інфраструктури планується шляхом відкриття бізнес-інкубаторів, акселераторів та інноваційних платформ, відкриття знакових R&D-центрів світових корпорацій, створення інноваційних чи стартап-платформ у закладах вищої освіти. Глава держави наголосив при цьому на прагненні України створювати конкурентний ІТ-продукт.

«У західному світі наших ІТ-фахівців сприймають як дешеву робочу силу. Для нас важливо це змінити. Ми хочемо створювати ІТ-продукт і продавати його в світі», — сказав він.

Зі свого боку японські бізнесмени зацікавилися проектом «Держава у смартфоні». Володимир Зеленський розповів їм, що реформа з діджиталізації перебуває на його особистому контролі.

Під час зустрічі з президентом Японського агентства міжнародного співробітництва (JICA) **Сінічі Кітакою** В. Зеленський подякував Агентству за надання підтримки Україні в межах програми «Офіційна допомога розвитку». За його словами, одним з яскравих результатів спільної роботи України з JICA є успішне завершення модернізації Міжнародного аеропорту «Бориспіль» коштом пільгового кредиту. При цьому Володимир Зеленський відзначив важливість реалізації другого проекту, а саме — модернізації Бортницької станції аерації, що допоможе запобігти забрудненню навколишнього середовища та підвищити безпеку життя людей.

Глава держави запросив співрозмовників інвестувати у сміттєпереробні заводи в Україні, згадавши екологічні проблеми у Львові та інших українських мегаполісах. Крім того, Президент звернув увагу представників японської компанії на можливість інвестування в будівництво доріг в Україні.

«Уряд нещодавно порахував протяжність доріг національного значення — це 44 тисячі кілометрів. Ми розглянемо пропозиції щодо розбудови сучасних доріг, цікаві концесійні проекти», — сказав Володимир Зеленський.

<https://m.day.kyiv.ua/uk/article/den-planety/yaponciv-zacikavyv-proekt-derzhava-u-smartfoni>

Інформація на цю тему – «День», 08.10.2019 «Місто в смартфоні: реальність і фантазії», Інна Лиховид.

Енергореформа, Бізнес.Цензор, 24.10.2019

Минэкоэнерго сообщило об упрощении Кабмином порядка подключения к электросетям

Кабинет министров определил Государственную инспекцию по энергетическому надзору органом, который в режиме "единого окна" будет рассматривать и анализировать спорные вопросы относительно присоединения заказчиков к электрическим сетям, сообщила пресс-служба Министерства энергетики и защиты окружающей среды.

Соответствующее постановление "Об усилении контроля над соблюдением законодательства относительно вопросов присоединения к электрическим сетям" было принято на заседании правительства.

"Это дает возможность упростить и ускорить присоединение граждан и бизнеса к электросетям", - отметили в Минэкоэнерго, добавив, что для потребителей может быть предусмотрена возможность подачи жалобы электронной форме.

<http://reform.energy/news/minekoenergo-soobshchilo-ob-uproshchenii-kabminom-poryadka-podklyucheniya-k-elektrosetyam-12787>

Українська Енергетика, Урядовий портал, Енергореформа, 24.10.2019

ДІЯРУ повернули в підпорядкування Кабміну

Діяльність Державної інспекції ядерного регулювання України (ДІЯРУ) буде спрямовуватися і координуватися Кабінетом Міністрів України. Відповідну постанову "Деякі питання Міністерства енергетики та захисту довкілля" міністри прийняли на засіданні уряду. Постанова також виключає ДІЯРУ з переліку органів, діяльність яких спрямовується і координується через Міністра енергетики та захисту довкілля України.

Нагадаємо, раніше Кабмін оприлюднив нову схему підпорядкування центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ). Відповідно до схеми, ДІЯРУ та низка інших інспекцій та агентств підпорядковувалась Міненергодоквіллю.

Проте голова ДІЯРУ **Григорій Плачков** разом з профільними експертами розкритикував таке підпорядкування. Адже Міненергодоквілля також керує ліцензіатами інспекції, наприклад, оператором атомних станцій НАЕК "Енергоатом".

"Думаю, що будуть великі питання зі сторони кредиторів "Енергоатома" (ЄБРР і Євратом), це також два Закони України", — сказав Плачков. На його думку, постанову потрібно або скасовувати, або змінювати, інакше Україні загрожує міжнародний скандал.

За словами директора з питань інформації та зв'язків з громадськістю "Українського ядерного форуму" **Ольги Кошарної**, таке підпорядкування порушує положення двох міжнародних конвенцій: Конвенції про ядерну безпеку та Об'єднану конвенцію безпеки поведінки з РАВ та ВЯП.

Державна інспекція ядерного регулювання України (Держатомрегулювання, ДІЯРУ) є центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії. Відповідно до положення про інспекцію, діяльність ДІЯРУ має спрямовуватись та координуватись Кабінетом Міністрів України.

<https://ua-energy.org/uk/posts/diyaru-povernuly-v-pidporiadkuvannia-kabminu>

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 24.10.2019

Люди, птахи, вітряки

**Українські орнітологи та інженери знають,
як вберегти птахів від вітроенергетичних електростанцій**

Олена Івашко

За ініціативи регіонального ландшафтного парку «Тилігульський» і підтримки Українського товариства птахів та Азово-Чорноморської

орнітологічної робочої групи в Коблевому, що на Миколаївщині, відбулася 28-ма конференція «Дослідження та охорона птахів». У ній взяли участь відомі українські вчені, науковці-практики, орнітологи, екологи. Учасники висловили думку про те, що Тилігульський лиман — невичерпне джерело практичної роботи для студентів-біологів України і зарубіжжя.

Серйозну дискусію серед учасників конференції спричинило питання впливу вітроелектростанцій на орнітологічну фауну регіону через будівництво двох вітроенергетичних електростанцій — «Тилігульська-1» (на території Анатоліївської, Ташинської та Краснопільської сільських рад Березанського району) потужністю 500 МВт і «Тилігульська-2» (на території Ташинської сільради) потужністю 65 МВт. Дехто з орнітологів категорично наполягав: «Вітряки — реальна небезпека для пернатих». Лунала думка, що вітряки, які будують на відкритій місцевості, стають перепоною на шляху перельоту птахів. Птахи і кажани часто потрапляють в лопаті вітряків і гинуть.

Довідка. Тилігульський лиман на межі Миколаївської та Одеської областей вважають одним із найчистіших. Ця найбільша водойма північного Причорномор'я має океанічну солоність — 30-32 проміле (в Чорному морі цей показник 17-18). Тилігуль — місце масового гніздування та концентрації птахів під час сезонних міграцій, де можна зустріти близько 270 видів пернатих.

Загальна чисельність птахів, що зупиняються на прольоті в межах лиману та його узбережжя, іноді сягає 50 тисяч особин. Заповідні угіддя підтримують існування понад 40 видів рідкісних представників орнітофауни, занесених до Червоної книги України і Європейського червоного списку.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/lyudi-ptahi-vitryaki/>

Підготовлено ГО «Науково-технічна
спілка енергетиків та електротехніків
України»

Віцепрезидент,
Голова Виконкому НТСЕУ О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07
ntseu@mev.gov.ua
<http://www.ntseu.net.ua>